

40 dagen

door: F.G. Patterson

7 maal 40 dagen in de Bijbel

Inleiding.

Wie de Bijbel leest, ook al heb je weinig inzicht, valt het toch op, dat er herhaaldelijk gesproken wordt over perioden van 40 jaar. Men heeft verschillende verklaringen van de typische betekenis van het getal veertig gegeven. Hoe het ook zij, en zonder daarover te willen dogmatiseren, kunnen we enige geestelijke lessen trekken uit die gelegenheden, dat het Woord de uitdrukking “40 dagen” gebruikt. God heeft zelf van deze perioden gebruik gemaakt in wijsheid, tot zegen en onderwijzing van Zijn volk.

Ik meen, dat het getal 40 nauw verbonden is met beproeving of op de proef stellen. Het is ook verbonden met straf op de zonde of de belijdenis van zonde, of de bestraffing van de zonde onder het bestuur van God.

De volgende voorbeelden kunnen worden aangehaald:

- de 40 dagen en 40 nachten van de beproeving van de Heer.
- de 40 dagen en 40 nachten dat de wateren van de zondvloed waren op de aarde. (Gen. 7)
- de 40 jaren dat Israël om zijn zonde in de woestijn moest rondlopen. (Nm. 14)
- Iemand die ongehoorzaam was aan de wet van Mozes kreeg in sommige gevallen 40 slagen. (Deut. 25 en verg. 2 Kor. 11:24)
- de 40 jaar dat Egypte een woeste onbewoonde verlatenheid moest zijn. (Ez. 29:12)
- de 40 dagen en 40 nachten dat Mozes tussenbeide treedt voor Israël. (Deut. 9)
- de 40 dagen van de vastende Ninéviëten, in het boek Jona.
- Ezechiël moest 40 dagen de ongerechtigheid van het huis van Israël dragen. (Ez. 4).

Veel andere teksten zouden nog aangehaald kunnen worden. Maar de conclusie zou hetzelfde wezen. Het getal 40 staat in verband met de beproeving van de mens. Op hetzelfde moment heeft het betrekking, op

de zonde, op de toestand waarin de zonde de mens heeft gebracht, op de belijdenis van de zonde, op de straf of de bestraffing van de zonde.

Maar in deze interessante studie zien we iets zeer merkwaardigs. We merken op dat de eerste keer dat van 40 dagen gesproken wordt dat is op een bijzonder ogenblik in de geschiedenis van de mens in de Schrift. Maar de laatste keer is ook op een bijzonder ogenblik.

De eerste keer is bij de zondvloed. “*De slagregen was veertig dagen en veertig nachten over de aarde*”. Op een ogenblik gekenmerkt door een verschrikkelijk oordeel van God.

De laatste keer, is het na de opstanding van de Heer Jezus. Een schitterend ogenblik van hoop op betere dingen, toen Hij op aarde was met de Zijnen. Hij werd door hen gezien gedurende veertig dagen. (Hd 1)

Als bij deze twee gevallen de tussenliggende perioden van 40 dagen gedaan worden, zien we een schildering van de betrekkingen van God met de mens en van de mens met God. De volgende perioden van 40 dagen zullen we nader bekijken:

1. De 40 dagen van de zondvloed, gekenmerkt door de zonde en haar oordeel (Gen. 7 en 8)
2. De 40 dagen van Mozes op Sinäi, toen de wet werd gegeven, en daarna de tweede perioden van 40 dagen van zijn voorspraak voor Israël. Daar zien we de wet en de Genade. (Deut. 9)
3. De 40 dagen van het verspieden van Kanaän. (Nm. 13 en 14) Gekenmerkt door geloof en ongeloof.
4. De 40 dagen van de reis van Elia van Berseba naar Horeb. (1 Kon. 19:1-8) Kenmerken de menselijke zwakheid en de goddelijke kracht
5. De 40 dagen van Ninevé (Jona 3) Kenmerken berouw en vergeving.
6. De 40 dagen van de verzoeking van de Heer, die ons spreken over strijd en overwinning. (Mat. 4:2 ; Mark. 1:13 ; Luk. 4:2)
7. De 40 dagen na de opstanding van de Heer (in Hand. 1:3) worden gekenmerkt door verlossing en heerlijkheid

De lijst is compleet. Het volledig verderf van de wereld opent de rij van 40 dagen. De rij gaat de Schrift door, terwijl ons de verschillende eisen van God worden voorgesteld. De rij laat ons de wegen van God zien met Zijn volk, van genade en vergeving en oefeningen voor het hart van Zijn volk. Totdat de rij eindigt op een volmaakte manier als de Heer na te hebben geleden, als mens Zijn plaats inneemt aan de rechterhand van God in de heerlijkheid.

noot 1 jps: Bij controle van deze lijst (zie bijlage 1) bleek dat de balseming van Israël ook 40 dagen heeft geduurd (Gn 50:3) Dit spreekt over erkenning van de dode positie? En dat Goliath de Israëlieten 40 dagen getergd heeft (1 Sm 17:16). Spreekt dit niet over verzoeking?

1 De 40 dagen van de zondvloed. Genesis 7

Het onderwerp wat we nu gaan behandelen is het ogenblik dat God het oordeel over de toenmalige zondige wereld gaat voltrekken door middel van water. Een verschrikkelijk en onverbiddelijk oordeel, waarin het water van de zondvloed het geweld en het verderf verdwijnt, waarmee de aarde was vervuld. Negen maal wordt in de Schrift door aartsvaders, profeten, evangelisten, apostelen en de Zoon van God zelf op deze zondvloed gezinspeeld. De zondvloed wordt ook als type gebruikt, maar alleen als voorafschaduw van die verschrikkelijke oordeelsdag die eenmaal de wereld zal oordelen. Dan zal het oordeel groter zijn dan dit oordeel van water. Dan zal de woede en toorn van God de Almachtige worden uitgestort over deze wereld.

Hier in Genesis vinden we niet het oordeel over de doden, maar over de levenden. Het was een oordeel over hen die verrast werden in hun dagelijkse bezigheden nl. eten en drinkend, huwend en ten huwelijk gevend. Ze waren bezig met de dagelijkse gang van zaken. Daarbij zondigden ze totdat het ogenblik kwam dat het onontkoombaar oordeel op de wereld viel.

God heeft deze zondige wereld nu al 6000 jaar verdragen. Wat is toch de oorzaak, die God er toe brengt de wereld te oordelen zoals in de dagen van Noach? Het antwoord is : De Zonde. Door de zonde heeft God besloten tot een verschrikkelijkste oordeel dat ooit uit de handen van God is voortgekomen.

En toch is het maar een heel zwakke schaduw van het eeuwig oordeel dat noch moet komen. Als er geen genade meer zal zijn, geen antwoord meer op smeekbeden. Als het oordeel zal komen, zal het met onweerstaanbare kracht neerkomen en er zal geen plaats meer zijn voor barmhartigheid. Deze twee dingen: barmhartigheid en oordeel kunnen niet samengaan. Ongetwijfeld, de barmhartigheid roemt tegen het oordeel (Jac. 2:13). Dat is gelukkig ook nu

nog waar, en in het geloof roepen wij: “gedenk in de toorn aan ontfermen” (Hab. 3:2). Maar van het ogenblik af, dat het oordeel van God begint, neemt de barmhartigheid, waarin God Zijn welbehagen vindt, een einde. Het oordeel moet zijn ernstige opdracht vervullen!

Wat een afschuwelijk waanbeeld houden de mensen vast! Zij menen, dat God te barmhartig is om ze te veroordelen. Maar vergis u niet. Geloof niet dat u barmhartigheid zult kunnen invoeren op die dag en dat u verhoord zal worden. De barmhartigheid wacht nu nog geduldig. Maar de dag komt dat daar een einde aan komt, dan komt er een dag van afrekening en oordeel.

De zonde vervulde de aarde. Geweld en verderf kenmerkte de wereld, die God zeer goed had gemaakt. Het verderf begon bij personen, verspreidde zich in de families, bedierf de huizen en gemeenschappen als zuurdeeg. God beschrijft de toestand in deze woorden: “En de HEERE zag, dat de boosheid des mensen menigvuldig was op de aarde, en al het gedichtsel der gedachten zijns harten te allen dage alleenlijk boos was. (Gen. 6:5). Let op de woorden al, te allen dage, alleenlijk. Er waren geen uitzonderingen. Misschien zou je kunnen denken, dat het geweten, dat God de mens na de zondeval had gegeven, (Gen. 3:5,22) een spoor van streven naar het goede had weten te behouden, zelf als er geen kracht was om het te kunnen uitvoeren. Nee, alle overleggingen van het hart waren boos. Maar zal je zeggen, mogelijk, dat die toestand niet altijd zo was. Was er dan geen enkel spoortje van het werk van God, geen vermenging met het goede? Nee, te allen dage; ‘s morgens, ‘s avonds en ‘s nachts waren de overleggingen van hun hart alleen boos. Zonder uitzondering, zonder spoor van het goede, zonder onderbreking. De onbeteugelde zonde openbaarde zich over de hele wereld.

Is de wereld nu beter? Ze is precies hetzelfde. De mens heeft zedelijke, sociale, godsdienstige, politieke remmingen. De zonde kan zich dus niet onbelemmerd openbaren. Ze wordt bedekt en uit het licht en de openbaarheid gehouden zodat niet iedereen het ziet. Maar neem de remmingen weg. Maak ze één uur machteloos, stel de wereld op de proef en bekijk hoe die zich gedraagt. Niet een van de schijnbaar zo vredige huizen van dit land, dat niet met bloed en gruwel zou vervuld zijn!

Het hart van de mensen is altijd hetzelfde, het verandert niet. Maar wij mensen zijn nu meer verantwoordelijk dan die in de dagen van Noach. Moedwillig vullen de mensen hun vaten met toorn. De meesten zijn bekend met de zondvloed en het verhaal van Noach. En onverbiddelijk komt het oordeel van God. De wereld van goddelozen is eenmaal geoordeeld door water en zoals het gebeurde in de dagen van Noach, zo zal het ook zijn in de dagen van de Zoon des mensen. Men at en dronk, trouwde en gaf ten huwelijk, tot op de dag dat Noach in de ark ging, en de zondvloed kwam en hen allen verdierf. (Luk. 17:26,27)

Laten we ons niet verbazen dat het de Heer berouwde, dat hij de mens op aarde gemaakt had en het Hem in Zijn hart smartte. Wij zien niet graag het werk van onze handen bederven. God ook niet, daarom besloot hij het te vernietigen. Maar voordat Hij dat doet geeft Hij tijd en een getuigenis voor het hart van de mensen, of dat ze nu luisteren of niet.

3 x 40 jaar is het uitstel, dat gegeven wordt. De barmhartigheid roemt tegen het oordeel zoals eerder aangehaald is. Als het besluit tot oordeel gevallen is, zegt Hij ook: "Ik zal hun tijd geven!". "De barmhartigheid wachtte in de dagen van Noach." Dat is het heil. Maar meer nog : Hij wil hun een prediker zenden. Noach is de prediker van de gerechtigheid geworden voor deze wereld van ongelovigen. Ik denk niet dat God aan Noach de tijdsduur van het uitstel heeft meegedeeld. Als God dat zou hebben gedaan had Hij het drievoudig snoer van geloof, hoop en liefde verbroken. Deze drie dingen werkten een oefening uit in het hart van de aartsvader. Terwijl hij predikte, getuigenis gaf en de ark bouwde. God kende alleen de bepaalde tijd, zoals hij alles kent. Gedurende deze 120 jaren waren er 4 getuigenissen die tegelijkertijd zich tot het geweten van de mens richtten:

1. De Geest van God twistte met de mens. (Gen.6:3); maar hij moest niet altoos twisten. En dat is zeer ernstig.
2. Noach predikte. De Geest van Christus was in hem; Petrus in 1 Petr, 1:11 zegt inderdaad, dat de Geest van Christus in de profeten was. Door deze Geest heeft Noach gepredikt aan de geesten van hen, die verloren gingen
3. De lankmoedigheid van God wachtte. Wij weten uit een andere tekst dat: "de lankmoedigheid van onze Heer heil is".
4. Een laatste getuigenis was het bouwen van de ark zelf. Een getuigenis van 120 jaar lang. Elke plank die aangebracht werd deed een beroep op hun ziel. Het was een zichtbare, tastbare werkelijkheid. Ze zagen het geloof van de prediker. Hij stond onder het gezag van het woord, dat hij verkondigde. Het woord vormde hemzelf. Voor anderen kon het een onderwerp van spotternij zijn.

Deze vier getuigenissen spraken elke dag tot het geweten van de mensen. Nu gaan we ons bezig houden met de resultaten ervan. Hoeveel hoorden en geloofden? Je hoeft niet te aarzelen om te zeggen: Niemand. In Mat. 24:39 staat: "en het niet verstonden, totdat de zondvloed kwam en hen allen wegnam". Zij stierven, maar niet zonder het getuigenis van God te hebben gehoord, maar zij geloofden het niet.

Tenslotte kwam er een einde aan de 120 jaar. De jaargetijden hadden elkaar opgevolgd, de zon geschitterd en de aarde had haar vrucht gegeven. Maar de tijd van het oordeel naderde. Het zou uitgevoerd worden door Hem die de zonde niet kan verdragen en

er geen contact mee kan hebben. Het 120^e jaar eindigde en geen enkele teken werd gezien. Maar "omdat het vonnis over de boze daad niet aanstands voltrokken wordt, daarom is het hart der mensenkinderen in hen begerig om kwaad te doen." Pred. 8:11

En op het ogenblik dat de slag zal vallen stelt God het uit (en alleen Hij is waardig zo te handelen)! Dat herinnert ons aan het Woord. "Hij wil niet, dat iemand verloren gaat" 2 Petr. 3:9. De stem van genade klinkt opnieuw: "Nog 7 dagen". Zeven dagen langer genade van God. Zeven dagen langer van twisten van de Geest. Zeven dagen meer voor de prediker om te prediken. Zeven dagen voor een getuigenis, zoals niemand ooit heeft gehoord, namelijk van dieren, die gehoorzamer zijn dan de ongelovige mens, want zij gingen twee aan twee in de ark, bij 7 tegelijk.

De zeven dagen worden 6 - 5 - 4 - 3 - 2 - 1. Nog een dag te gaan. Er is noch geen teken van de dreigende toorn, het ongelooft kan nog een ogenblikje triomferen. De os kent zijn bezitter en de ezel de krib van zijn meester beter, dan de mens de stem van zijn Schepper! (Jes.1:3) Het hart van de mensen is verhard, geen enkel teken dat ze zijn getroffen of dat hun geweten is aangesproken. Ze zijn verdooft en gehard in hun gevoelens en de lankmoedigheid van God is ten einde. De Heer sloot achter hem toe lezen we.

Het begint te regenen en de wateren stijgen. Alle kolken van de grote waterdiepten breken open en de sluizen van de hemel worden geopend. En de slagregens houden veertig dagen en veertig nachten aan. De ark rees op de aarde. Elke hoge berg onder de hele hemel werd overdekt en alle vlees kwam om. Alles wat leven had stierf: mensen, vee, kruipende dieren en vogels. In enkele dagen hield het leven op aarde zoals tot dan toe bekend was op te bestaan. Allen Noach bleef in leven met allen die met hem in de ark waren. De wateren verbergen het toneel, terwijl alles wat leefde toegedekt word door water. De enkeling en hen die hem gevolgd zijn worden gered door het water wat voor anderen de dood en het oordeel betekende.

Bijzonderheden over hetgeen er op dat ogenblik gebeurde worden niet gegeven. God vindt het voldoende te zeggen, dat de mensen aten en dronken, huwden en ten huwelijk gaven tot op de dag, dat Noach in de ark ging en zij verstonden het niet, totdat de zondvloed kwam en ze allen ombracht.

We lezen in de Schrift, dat Noach twee dingen bezat, waardoor hij zich onderscheidde van allen, die hem omringden: een ootmoedig geloof in de weg , die God hem wees om te ontsnappen, en een heilige eerbied voor dit grote oordeel waarover hij had horen spreken. "Door het geloof heeft Noach, toen hij een Goddelijke aanwijzing ontvangen had over de dingen die nog niet gezien werden, eerbiedig een ark gereed gemaakt tot behoudenis van zijn huis; waardoor hij de wereld veroordeelde en een erfgenaam werd van de gerechtigheid, die naar het geloof is". (Hebr 11:7) Die eerbied of de vreze Gods en het geloof dat Noach had.

Het had als fundament de zekerheid dat God de toenmalige wereld zou oordelen en dat God hem en zijn huis zou behouden. Zo hebben moeten ook wij een heilige eerbied en een ootmoedig geloof laten zien aan deze wereld. Wij die weten dat God ook over deze wereld het oordeel zal laten komen. Maar ook wij net als Noach weten dat God ons zal behouden door de Ark.

Hem als Heiland, en niet als Rechter, te kennen is de zekerheid. De Heer Jezus is op het kruis geweest, waar Hij onder het heilig en rechtvaardig oordeel tegen de zonde, voor ons tot zonde is gemaakt. Hij heeft de kwestie voor ons volledig en voor eeuwig geregeld. Daar heeft Hij de beker gedronken. Daar heeft Hij onze zonden gedragen. Daar is Hij gestorven en een volledige verlossing volbracht voor allen die door Hem tot God naderen.

Maar nu is Hij niet meer op het kruis. Hij wordt in sommige geloofsgemeenschappen wel voorgesteld als op het kruis. De menselijke gedachte gaat dan niet verder dan een lijdende Christus op het kruis. Een niet volbrachte verlossing. Nee, Hij is op het kruis geweest, nu is Hij daar niet meer. De gedachten van God zijn niet bij een op het kruis genagelde Christus, maar bij de verheerlijkte Christus. De zonden zijn uitgewist op het kruis. Na de reiniging van de zonden is Hij opgevaren en heeft zich gezet aan de rechterhand van de majesteit van God in de hemel. Het geweten wordt gereinigd, als wij geloven. De zonden zijn verzoend op het kruis. Het geloof weet het. De gerechtigheid die uit het geloof is, zegt: (dezelfde gerechtigheid waarvan Noach erfgenaam werd) "Zeg niet in uw hart: Wie zal in de hemel opklimmen?" - God vraagt geen grote dingen van u. - "of wie zal in de afgrond neerdalen?". Nee het Woord is nabij u, in uw mond en in uw hart. D.w.z. het woord van het geloof wat wij prediken nl. : "Indien u met de mond Jezus als Heer belijden en met uw hart zult geloven, dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult u behouden worden". En ook: "een ieder die in Hem gelooft zal niet beschaamd worden.

Is het onze vreugde te bedenken dat Hij genadig is en zondaars wil redden? Zijn Geest twist nog met de mens, maar Hij heeft ook gezegd, dat Hij niet altijd zal twisten. Een waarschuwing voor hen die nog niet geantwoord hebben op Zijn roep.

2 De 40 dagen van Mozes op de Sinai. De wet en de genade. Deut. 9:9

De tweede maal dat er over 40 dagen word gesproken (zie noot 1 jps) is wanneer Mozes 40 dagen verblijft op de berg Sinai om van de Heer de wet voor de eerste keer te ontvangen. Er zijn wel twee perioden van 40 dagen geweest, zoals later in de dienst van de Here Jezus: de eerste keer vóór dat Hij Zijn dienst begon,

toen Hij werd verzocht in de woestijn, en de tweede keer na Zijn opstanding.

In het geval van Mozes worden deze 2 perioden duidelijk genoemd in Deut. 9 en 10. Wij zien dat de wet twee keer gegeven is. De eerste keer zuiver en eenvoudig, Daarna de openbaring van de barmhartigheid en genade gevoegd bij de wet.(Deut. 9:9 - 10:5.)

Na de eerste 40 dagen vinden we Israël dansend voor het gouden kalf en de tafels gebroken, het beeld van hun toestand. Aan het eind van de tweede 40 dagen. Israël gespaard door genade, maar met de wet in hun midden. Ik spreek niet over de eerste keer, dat de wet gegeven werd door de stem van God in Ex. 19 en 20. Ze werd gegeven door Hem, die zich verborg in de duisternis van een wolk, en die sprak uit donder en bliksem en de stem van woorden. Dit toneel was zo verschrikkelijk, dat zelfs Mozes moest zeggen: "Ik ben bevreesd en geheel bevend". God had voorwaarden gesteld en Israël, die zijn eigen toestand niet kende, nam ze aan en zei: "Al wat de Here heeft gezegd zullen wij doen". Let op die twee dingen. Ten eerste: het Woord des Heren, zeggend wat Hij eiste. En ten tweede, de mens die verondersteld, dat hij in staat is, deze eis te kunnen volbrengen. Natuurlijk is hij verantwoordelijk het te doen, maar hij heeft er de kracht niet voor. Nooit heeft iemand de wet van God gehoord en zijn verantwoordelijkheid er aan te gehoorzamen ontkent. Zijn geweten neemt de wet aan of hij die nou liefheeft of niet. Toen de tien woorden waren uitgesproken, was het gevolg, dat het volk zich op een afstand hield. Zodra de mens merkt, dat er een eis van God is waarnaar het geweten zich moet richten, zoekt hij iemand, die tussen hem en God kan staan. Hij heeft een middelaar nodig. Ex. 20:18,19 "En zij zeiden tot Mozes: Spreek gij met ons, en wij zullen horen; en dat God met ons niet spreekt, opdat wij niet sterven!" God antwoordt onmiddellijk op deze wens door aanwijzingen te geven over een altaar, brandoffers, vredesoffer, op elke plaats waar Hij Zijn naam doet gedenken.

Zo zijn 4 dingen het resultaat van de eis door God uitgesproken:

1. de wens naar een middelaar, door het volk gevraagd,
2. het antwoord van God door middel van zo'n middelaar,
3. een altaar en offeranden die de aanneming en de gemeenschap voorstellen,
4. Zijn tegenwoordigheid bij hen op alle plaatsen, waar Hij de gedachtenis van Zijn naam zou stellen om bij hen te zijn en om hen te zegenen.

Hoe treffend is het Zijn onveranderlijke genade te zien geopenbaard worden te midden van het ernstige toneel van het geven van de wet op de berg Sinai!

Als we nu Exodus 24 onderzoeken, waar we Mozes zien, op de berg geroepen om de wet te ontvangen, zien we dat dit ogenblik wordt voorafgegaan door een tijd van voorbereiding van 7 dagen. (Ex. 24:15-18) In de volgende 7 hoofdstukken vinden we de ontplooiing, in beeld, van wat later heeft geschitterd in de volle heiligheid van Christus en die hier gegeven wordt als in de schaduw van de toekomstige dingen. Mozes heeft de hele geschiedenis van de schepping in één hoofdstuk kunnen vertellen, maar als het om Christus gaat en om de wens van God onder de mensen te wonen, zijn er zeven aan dit onderwerp gewijd.

De volgorde en de rangschikking van deze hoofdstukken zijn zeer schoon. Allereerst, in de verschillende delen van de tabernakel en het meubilair, openbaart God hoe Hij tot de mens kan naderen, vanaf de ark en het verzoendeksel (hfd 25) tot Hij stap voor stap, komt bij het koperen altaar, (hfd 27) beeld van het kruis van Christus. Daar ontmoet Hij de mens als zondaar, dan keert Hij terug met hem, die gered is, beantwoordt Hij aan al zijn behoeften op de weg en brengt hem in zijn eigen tegenwoordigheid.

Onderwijs beschrijft Hij de kleren van de Hogepriester, kleren van heerlijkheid en schoonheid. De namen van de verlostten zijn op de gedenkstenen op zijn schouders en op de borstlap, waar alle gedragen worden in het licht van de tegenwoordigheid van God. Zo woont de gelovige in het licht, wordt gedragen op de schouders en in de genegenheden van Christus, tot in de tegenwoordigheid van God.

Terwijl dat alles gebeurde op de berg met God, speelde zich een somber en verschrikkelijk toneel af in de vlakte (32). Israël beging zijn grote gemeenschappelijke zonde, waarvan die bittere vrucht moest rijpen tot aan het einde, dat wil zeggen tot aan Babel en het oordeel. Ik bedoel hier het gouden kalf. Het zaad van Abraham zelf geroepen om uit de afgoderij te gaan, draaide de Heer de rug toe om te dansen voor het beeld van een os die gras eet, en Aäron was de voornaamste bedrijver van deze opstand tegen God.

God zegt tegen Mozes af te dalen. Het volk heeft het verdorven, zegt Hij, en heeft een gouden kalf gemaakt. Hij voegt er aan toe, dat Hij ze wil vernietigen en van Mozes een groot volk maken. Mozes maakt gebruik van de vertrouwelijkheid, die hij bij de Heer geniet, om Hem te smeken, niet voor zichzelf, maar voor dit volk, dat hij liefheeft. God hoort naar hem. Dan daalt Mozes af, in zijn handen heeft hij de eerste tafelen van de wet. Hij breekt ze stuk zelfs nog voor hij de schuldige legerplaats bereikt heeft. Zodoende spaart hij het volk voor het oordeel, en beschermt de eer van de Heer. Daardoor heeft het volk zich nooit onder de zuivere wet bevonden.

De stam van Levi onderwerpt zich aan de tucht van dat ogenblik en kiest de zijde van de Heer tegen zijn schuldige broeders. (32:30) "Nu zal ik opklimmen tot de Heer, misschien zal ik voor uw zonden verzoening bewerken". Hij pleit voor het volk: "Och, dit volk heeft

een grote zonde gezondigd, dat zij zich gouden goden gemaakt hebben. Nu dan, indien Gij hun zonden vergeven zult! doch zo niet, zo delg mij nu uit Uw boek, hetwelk Gij geschreven hebt." Hij dat hij en niet zij zullen worden uitgedelgd uit het boek van God. Maar het antwoord is: Wie tegen Mij gezondigd heeft zal ik uit Mijn boek delgen.

Het volk ontdoet zich van sieraden (33:6) en Mozes neemt een tent en spant haar voor zich ver buiten de legerplaats en noemt haar de tent der samenkomst. "En het geschiedde, dat al wie den HEERE zocht, uitging tot de tent der samenkomst, die buiten het leger was" Hierna volgt het mooiste moment van de hele geschiedenis van Mozes. Hij maakt de kostbaarste openbaring van God mee, die hij ooit ontvangen heeft. De wolk daalde af en de Heer spreekt met Mozes, zoals een man spreekt met zijn vriend! Hij pleit daar voor het volk met God en God antwoordt hem, die nooit onder de wet is geweest, maar genade gevonden had in Zijn oog. Toch is alles hem nog niet duidelijk. Zijn geest heeft nog geen rust, want twee dingen drukken op zijn hart. Ten eerste is het volk nog niet verlost. En ten tweede is God nog niet ten volle geopenbaard. Daarnaast vraagt Mozes: "Doe mij toch uw heerlijkheid zien" (18). Maar het ogenblik daarvoor is nog niet gekomen. Dat zou hun totale vernietiging zijn geweest. Later zal Mozes gezien worden in dezelfde heerlijkheid als Christus op de berg der verheerlijking. Maar voor het ogenblik moest hij een diepere bron bereiken. Iets van de Goddelijkheid ging geopenbaard worden, die tot op dat ogenblik nog niet in zijn ware en werkelijke diepte was geopenbaard. Dat was de "barmhartigheid". De ware betekenis van het woord was tevoren niet bekend. Ongetwijfeld bestond het woord, en was zelfs in de schrift gebruikt. Maar men kon de bron ervan niet kennen. Die kwam uit het wezen van God zelf, rijk en vol van zegeningen. Hij vindt Zijn welbehagen erin barmhartig te zijn voor hen die hun hoop stellen op Zijn barmhartigheid. Het is het onderwerp van wat voortaan en voor eeuwig het lied van Israël zou worden. Het moest verkondigd worden. Het zou het koor van hun liederen zijn: "*Looft de Heer, want Hij is goed; want Zijn goedertierenheid duurt tot in eeuwigheid*"

Hoe mooi is het volgende ogenblik. En Hij zei: "Ik zal al Mijn goedigheid voorbij uw aangezicht laten gaan, en zal den Naam des HEEREN uitroepen voor uw aangezicht; maar Ik zal genadig zijn, wie Ik zal genadig zijn, en Ik zal Mij ontfermen, over wie Ik Mij ontfermen zal." Wie zou Zijn aangezicht kunnen zien? Mozes kon neerknielen en zich neerbuigen. Als Hij voorbijgaat, kunnen wij Hem van achteren zien. Maar wie zou Zijn aangezicht kunnen zien? Wie zou kunnen vooruitlopen op de vleeswording, het kruis, de raadsbesluiten en de wegen van God? Of ook op Zijn barmhartigheid? Niemand dat is zeker. We kunnen gesteld worden in een rotspleet en door Zijn hand bedekt worden, en kijken als Hij voorbijgaat en Hem van achter zien. Maar niemand kan Zijn aangezicht zien. Niemand kan op Zijn wegen vooruitlopen en leven!

De diepe bron is bereikt in dit verschrikkelijk uiterste. De genade was schandelijk behandeld. De wet was gebroken. Alle ingestelde betrekkingen waren verbroken door de opstand en het verval van Israël. En nu was de barmhartigheid, soeverein en absoluut, de hulpbron van Hem, die in zichzelf terugtrekt, die beslist om uit zichzelf te handelen, die alleen kan zeggen: "Ik wil", zonder dat iemand Hem kan verhinderen. Dat veronderstelt een zeker staat van zaken. En de absolute noodzakelijkheid voor God om op de een of andere manier uit Zichzelf te handelen. Het zij om zich te wreken door een onverbidde oordeel, het zij om het volk door absolute barmhartigheid te redden. "Zo ligt het dan niet aan hem die wil, ook niet aan hem die loopt, maar aan de Zich erbarmende God" (Rom. 9:16).

Begrijpen we nu met onze harten deze barmhartigheid waaraan God zo rijk is? Verwarren we die niet dikwijls met de genade (die de goddelijke ontplooiing van Zijn gunst zonder voorwaarde is) tot grote schade van onze zielen? Hebben wij nooit tegen Zijn genade gezondigd, hebben wij die nooit geschonden, zoals wij dikwijls Zijn wet hebben overtreden? Wat blijft ons dan nog over, dan alleen de absolute en soevereine barmhartigheid, die deze hele staat van zaken veronderstelt. Kan men die verklaren aan een ziel, die er nooit de ervaring van heeft gemaakt? Nee, men moet die ervaren in die ogenblikken van grote nood, waaraan niets kan beantwoorden, dan de openbaring van Zijn karakter en van Zijn natuur als soeverein en absoluut, maar die wenst te handelen in deze soevereiniteit en deze volmaakte barmhartigheid en niet in oordeel.

Vanaf het ogenblik, dat Mozes deze vreemde zaak de brandende braambos, die niet verteerde, had gezien achter de woestijn, tot aan de wateren die uit de rotssteen van Rafidim stroomden was alles slechts genade geweest. Deze geschiedenis van genade, teruggaande zelfs tot de aartsvaders, tot aan de geslagen rotsen houdt daar op, wordt verteld in Psalm 105, waar wij lezen wat **Hij** voor hen heeft gedaan. Maar als we Psalm 106 lezen vinden we de geschiedenis van de barmhartigheid; die spreekt van wat zij hebben gedaan en zijn opschrift is: "Loof de Heer, want Hij is goed; want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid". En "Dies Hij ziedde, dat Hij hen verdelgen zou, ten ware Mozes, Zijn uitverkorene, in de scheure voor Zijn aangezicht gestaan had, om Zijn grimmigheid af te keren, dat Hij hen niet verdoef." Ps 106:23.

Vermelden de lofzangen van Israël Zijn genade? Nee, het was te laat, nadat het gouden kalf was gemaakt. Te laat, nadat zij de genade deze genade hadden veracht, nadat zij deze genade om zo te zeggen, Hem in het gezicht hadden geworpen en nadat de wet voorgoed verbroken was. En dan, wat is het onderwerp van hun lofzangen in het verleden, wat zal het zijn in de toekomst? De barmhartigheid.

In de hoofdstukken 1-8 van de Romeinenbrief is de barmhartigheid afwezig. Deze hoofdstukken beschrijven de betrekkingen van onze zielen met God

door de genade op grond van gerechtigheid! Maar in de hoofdstukken 9-11 is alles barmhartigheid (goedheid) want Israël wordt daar gezien. Toch eindigt hoofdstuk 11 niet zonder Joden en Heidenen (vs 32) allen onder het ongeloof besloten, opdat Hij aan allen barmhartigheid zou bewijzen. "O diepte van rijkdom, zowel van de wijsheid als van de kennis van God! Hoe ondoordringelijk zijn zijn oordelen en hoe onnaspeurlijk zijn wegen! Tot deze uitroep komt de apostel als hij Zijn wegen beschouwt. Onpeilbaar maar hoe kostbaar, als zij worden geopenbaard!

De brieven aan de gemeenten zijn geschreven in genade en vrede, niet in barmhartigheid. De barmhartigheid wordt genoemd in brieven aan personen. Maar in Judas, die ons het bederf van de christenheid voorstelt, komt de barmhartigheid op de eerste plaats. "Barmhartigheid, vrede en liefde zij u vermenigvuldigd." en de heiligen worden vermaand te verwachten "de barmhartigheid van onze Heer Jezus Christus tot het eeuwige leven." Waarom? Omdat de genade, waaronder alles was besloten, geschonden was, en er blijft niets anders over dan barmhartigheid voor allen absoluut en soeverein.

"Wie is een God gelijk Gij, Die de ongerechtigheid vergeeft, en de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis voorbijgaat? Hij houdt Zijn toorn niet in eeuwigheid; want Hij heeft lust aan goedertierenheid." (Micha 7:18)

De ziel van David, die de lofzang van de Heer om Zijn goedheid en Zijn barmhartigheid aanheft, (Ps 103) tracht de maat aan te geven van deze barmhartigheid, die zo goed bij zijn toestand paste: "Want zo hoog de hemel is boven de aarde, is Zijn goedertierenheid geweldig over degenen die Hem vrezen." Maar dat is niet voldoende voor de ziel, die de hoogte en de diepte er van heeft ervaren. Dan probeert hij het met andere woorden: "Zo ver het oosten is van het westen". Maar dat is oneindig, groter dan wat eindig is, groot zonder grens. En tot het tenslotte vindt hij, dat de enige maat er van is : de natuur van Hem, die van eeuwigheid tot eeuwigheid is, God. (zie ook Ps 90:2) "Maar de goedertierenheid van de Heer is van eeuwigheid en tot eeuwigheid over degenen die hem vrezen". Diegenen die de hand aangrijpen die Hij uitsteekt naar ons mensen, hebben nooit tevergeefs aangegrepen.

Laten we ook luisteren naar hem, die tot welzijn van zijn eigen ziel de zoetheid leert van deze goedheid. "Looft de Heer! Want Hij is goed: want Zijn goedertierenheid duurt tot in eeuwigheid. Dat de verlost van de Heer zo spreken, die Hij uit de macht van de tegenstander heeft verlost, en uit de landen heeft verzameld van het Oosten en van het Westen van het noorden en van de zee" (Ps. 107:2,3). "Wie is Wijs! Hij lette op deze dingen, laat men acht slaan op de gunstbewijzen van de Heer" (Ps. 107:43).

De barmhartigheid en de genade worden nooit vermengd in de gedachten van God, zoals wij in onze gedachten wel doen. Wij verliezen veel, als wij het doen. De eerste keer, dat de barmhartigheid geleerd

wordt in de schrift, is als Mozes ter aarde knielt en zich neerbuigt, toen hij de Naam en het karakter en de eigenschappen hoorde van Hem, die niet handelt naar de onbeschaamdheid der zonde van Israël, maar naar Zijn soevereiniteit in barmhartigheid.

Geve God, dat dat ook ons aller deel zij en voor eeuwig in Christus! In Hem, die zei tot hen die Hem haatten: "Gaaf heen en leert, wat het betekent: Barmhartigheid wil Ik en geen offerande want Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te roepen maar zondaars" Matt. 9:13. Offerande konden zij doen voor God, maar zij verzuimden het te doen. Maar ondanks alles kon Hij hun barmhartigheid tonen. En ook Matt. 12:7 "Indien gij geweten had wat het zeggen wil: Barmhartigheid wil ik en geen offerande, dan zoudt gij geen onschuldigen hebben veroordeeld". Het is heerlijk voor de ziel zo te rusten in de Heer: in Zijn natuur en karakter die zo gekend worden in zekere mate, door de noden der ziel, die men gevoelt; het is heerlijk te hebben ontdekt dat Hij zich verheugt in de barmhartigheid geopenbaard in Zijn Zoon en in staat te zijn te zingen: "Looft de God der hemelen. Want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid" Ps. 136:26.

De eerste 40 dagen van Mozes op de Sinaï eindigen met een verbroken wet en een gevallen volk; de tweede 40 dagen met deze kostbare openbaring van de barmhartigheid van God een eigenschap van God die nooit kan falen. Daarop kunnen onze zielen in vrede rusten; hetzij als zondaars, die behoefte hebben aan het heil in Christus en het bij Hem vinden; hetzij als lieden, die deze genade hebben geschonden en ook dan deze liefde van God en voortaan geen hoop meer hebben, dan alleen in Hem, tegen wij zij hebben gezondigd. Wij kunnen op Hem rekenen zonder terughoudendheid, tot Hem komen. In de eerste plaats voor ons eeuwig heil, en dan ook voor vergeving en bevrijding onder Zijn rechtvaardig bestuur, van alles, waarin wij hebben gefaald. Wij kunnen ons aan Zijn voeten werpen zonder iets te vragen, zonder iets voor te stellen, maar door te rusten in Zijn natuur, in Hem, die volmaakt en rechtvaardig consequent is met Zichzelf door het kruis en het werk van Zijn geliefde Zoon.

Hem en door Hem zij God heerlijkheid van nu aan tot in eeuwigheid.

3 De 40 dagen van de verspieding van Kanaän. Geloof en ongeloof.

Numeri neemt een bijzondere plaats in, in het Woord van God en heeft een bijzondere betekenis. Het is het boek van de woestijn: de reis of reisroute of reisbeschrijving van de kinderen van Israël. Na hun verlossing uit Egypte en hun doortocht door de Rode Zee om op te trekken naar Kanaän.

De woestijn is nooit in het raadsbesluit van God geweest. Hoewel de reis 40 jaar geduurd heeft. Zo ook maakt voor u, uw weg op aarde geen deel uit van het

raadsbesluit van God voor u. Het is de plaats, waar Hij u wil beproeven om te zien, wat in uw hart is, waar Hij u lessen wil leren, die je nergens anders kunt leren. Maar God heeft u niet verlost voor de aarde, maar voor de hemel. Niet voor deze wereld, maar voor de heerlijkheid. Dat is Zijn plan.

Hier zien ook iets opmerkelijks. De Israëlieten moesten 40 jaar in de woestijn blijven voor dat ze bij de grens van Kanaän kwamen. En dat is toch maar elf dagreizen van Horeb vandaan. (Deut. 1:2) "Elf dagreizen is het van Horeb in de richting van het gebergte Seër tot Kades-Barnea". Kades ligt op de grens van het land aan zijn uiterste zuidwest kant. Maar lees ook het volgende vers: "In het veertigste jaar nu in de elfde maand" enz. Een korte reis bracht ze in het land zelf van belofte. Maar ongeloof veranderde die in een lange, vermoeiende pelgrimstocht van 40 jaar.

Wij kunnen ons wel afvragen, of de reis zo lang zou geweest zijn van de Hemelvaart van de Heer na Zijn opstanding om de Gemeente van God te vormen, tot aan zijn wederkomst, als deze Gemeente trouw was geweest aan Zijn wens "opdat zij allen één zijn ..... opdat de wereld gelove" (Joh. 17:21). Allen zouden dan snel vergaderd zijn en de Heer zou ze bij zich in de hemel hebben opgenomen! Maar heel spoedig was het verval daar. De lankmoedigheid van God heeft sedert die tijd gewacht, om Zijn raadsbesluit te volbrengen. En wij zelf zijn de vrucht van de ontrouw van de mensen en de lankmoedigheid van God. Laten we dus niet moedeloos worden, als we het kwaad om ons zien. God kan alles in zegen doen verkeren naar Zijn eigen wegen.

Wij weten uit 1 Korinthe 10:11 dat al deze dingen hun overkomen zijn tot voorbeeld en beschreven tot waarschuwing van ons, op wie de einden van de eeuwen gekomen zijn. Dat betekent niet het volk een voorbeeld is maar de dingen die hun zijn overkomen en dat is een belangrijk verschil.

Nu enkele teksten die bewijzen dat de woestijn nooit in het raadsbesluit van God is geweest. In Exodus drie verschijnt God op een vreemde manier aan Mozes namelijk uit het midden van een brandende braambos! De braambos stond in brand maar werd niet verteerd. Israël was in de vurige oven in Egypte, daarom wil God in de brandende braamstruik zijn. Hij maakt zich één met Zijn volk, toen Hij op het punt stond het te bevrijden. Zijn raadsbesluit wordt ons geopenbaard in vers 7 van Exodus drie: "Ik heb terdege gezien de ellende van Mijn volk, dat in Egypte is, en hun gejammer over hun drijvers gehoord. Ja, Ik ken hun smarten. Deze drie onderstreepte woorden geven drie trappen van lijden en moeite bij de Zijnen.

Er is uitwendig leed, dat gezien kan worden door anderen. Dit is het makkelijkste te dragen en daarin openbaren anderen dikwijls het meest hun sympathie. Dat kan een ziekte zijn of andere zichtbare beproeving iets waarin anderen kunnen deelnemen. Daarvan zegt God: "Ik heb de ellende van Mijn volk gezien".

Maar er is een dieper leed, waaruit kan opwellen een kreet tot God geslaakt door het benauwde hart. “Ik heb hun gejammer gehoord”. Dat is een leed, dat uitgedrukt kan worden door woorden tot Hem of tot een vriend vol medegevoel, die het hart treft. God zelf hoort het gejammer, dat het uitbrengt.

Maar er is een nog groter leed, een smart, waaraan zelfs de beste vriend geen deel kan nemen. Een smart, die aan het hart knaagt, die geen woorden kunnen uitdrukken, en die men beter niet kan uitspreken, zelfs niet als men het zou kunnen. De stille pijn van een benauwd hart, kan men zelfs niet tot God zeggen in woorden maar door onuitsprekelijke verzuchtingen. Men kan die slechts voor Hem brengen in de stilte van Zijn tegenwoordigheid, terwijl de ziel zich ondersteund weet door deze zo kostbare woorden: “Ik ken hun smarten”.

Wat een zekerheid vindt de ziel in deze woorden! “Ik heb gezien”, wat gezien kan worden. “Ik heb gehoord” het gejammer, dat anderen hebben kunnen horen. Maar God zegt: “Ik ken hun smarten”. Hij kent onze moeilijkheden onze pijn als wij geen woord kunnen uitbrengen, zelfs niet voor God en dus zeker niet aan een vriend of een metgezel, die in staat zou zijn medegevoel te tonen.

“En Ik ben neergedaald (vs8) om hen uit de macht der Egyptenaren te redden en uit dit land te voeren naar een goed en wijd land, een land vloeiende van melk en honing”. Dat was dus Zijn bedoeling. Geen woord over de woestijn tussen die beiden.

Als de wetgever in Exodus 6 hun dit plan van God gaat meedelen, zegt hij het hun in 7 bevestigingen van de Heer: “Ik zal u uitleiden” (vs5), “u redden van de slavernij”, “Ik zal u verlossen door een uitgestrekte arm”, “Ik zal Mij u tot een volk aannemen”, “Ik zal u tot een God zijn”, “Ik zal u brengen naar het land”, “Ik zal het u geven tot een bezitting”. Hier ook is weer geen sprake van de woestijn. Dat lag niet in Zijn voornemen. Van dit wondervolle plan spreekt het geloof in zijn loflied het eerste dat we vinden in de Schrift. (Ex. 15:13) “Gij leidde in uw goedertierenheid het volk, dat Gij verlost hebt. Gij leidde het door Uw kracht naar Uw heilige woonstede”. Niet door de woestijn. Geen woord over dit onderwerp in het loflied van het geloof. Het geloof grijpt de gedachten van God aan, omdat Hij ze heeft geopenbaard.

Zo vinden we in Eféze geen tijd, geen land, geen woestijn. Wij zijn getrokken uit de diepten van het verval en in de hemelse gewesten geplaatst zonder vermelding van de weg op aarde. Zo met de boosdoener op het kruis naast de Heer. Hij wordt onmiddellijk overgebracht van de afgrond van het verval in het Paradijs van God met Christus. Waarom dan de woestijn? Waarom dan een weg van beproeving en nood? Waarom dan deze vermoeiende reis, waar men onze gebreken ziet, waar onze harten openbaar worden!

Deut. 8 geeft het antwoord. Dat is als een totaal overzicht van het hele boek, dat voor ons ligt. “En gij zult gedenken aan al de weg, die u de Heer uw God deze veertig jaren in de woestijn geleid heeft, opdat Hij u verootmoedigt, om u te verzoeken om te weten, wat in uw hart was.....”(vs2).

Twee dingen wil God, dat wij ons herinneren. “Opdat u al de dagen uws levens gedenkt aan de dag van uw uittrekken uit Egypteland” (Deut. 16:3), “en al de weg die de Heer uw God u deze veertig jaar in de woestijn geleid heeft.” (Deut. 8:2). We moeten geen enkele gebeurtenis vergeten. Maar alles werkte mee tot zegen door Hem, die alleen kon zeggen, dat het geschiedde: “opdat Hij u tot het laatste weldeed” (Deut. 8:16).

Dat was de beproeving van hun geloof en tevens een beproeving van hun geduld, die openbaarde wat in het hart was van hen die Hij verlost had. Hij wist het, zelf vóór zij beproefd waren. Maar zij moesten het leren, zoals wij dat moeten leren door de beproevingen op de weg. Zeker die lessen zijn bitter, zij doen ons diep in het stof buigen en dat moet ook, maar zij vervullen het hart met een diepere kennis, meer volledig van Hem, die ons verlost heeft en van wat altijd in Zijn hart was, toen deze dingen geschiedden.

Nu bevinden de Israëlieten zich te Kades-Barnea. (Nm. 13) Zij hadden de weg van “11 dagreizen” voltooid (Deut. 1:2) en waren de grens van het land der belofte gekomen. Zij konden van verre zien zijn vriendelijke vlakten - de tuin van de Heer, dat goede land, dat vloeiende van melk en honing. Hun voeten stonden bijna op de grond, die hun bezitting was, maar in één ogenblik wordt het vooruitzicht door ongelooft weggenomen.

Allen waren uit Egypte gegaan, allen leken heel dicht bij Kanaän te zijn. Toch vielen er duizenden in de woestijn en bereikten het doel nooit. Waarom? Hebr. 3:19 geeft het antwoord: “wij zien, dat zij niet konden ingaan, vanwege ongelooft”. “Laat ons dan beijveren, om in de rust in te gaan, opdat niemand valt volgens hetzelfde voorbeeld van ongehoorzaamheid” (Hebr. 4:11)

Het volk bevond zich dus te Kades-Barnea aan de grens van het land, waar alle hoop, alle beloften zouden worden vervuld. Maar onmiddellijk wast op en groeit de wolk van ongelooft, tot op dat ogenblik verborgen, maar nu zwart en dreigend. Het schijnt zo wijs, zo voorzichtig, mannen te zenden om het land te verspieden. Alles schijnt, volgens Numeri 13 naar de gedachte van de Heer te zijn. Hij sprak tot Mozes: “Zend mannen, en zij zullen het land Kanaän verspieden, dat ik de Israëlieten geef”. Dat is zeer ernstig. Aan het begin van dit hoofdstuk ziet men niets, dat zou kunnen doen veronderstellen dat iets niet in orde was.

Vinden wij niet dikwijls iets dergelijks in onze eigen geschiedenis? Je doet iets en het schijnt helemaal naar de gedachte van de Heer en Zijn Woord te zijn. Maar misschien moet je 6 maanden later zeggen: “Het was

ongeloof!” Hoe ernstig en bedroevend te erkennen, dat de Heer dikwijls iets toelaat, het zelfs beveelt “om het ongelooft” zoals Hij het hier doet. De thermometer van het geloof was gezakt. Het eerste lied van het geloof, het mooie lied van Exodus 15, dat het raadsbesluit van God begreep; waar het geloof zijn zegel hechtte aan alles wat God had geopenbaard; dat alles was verdwenen. Voorzichtigheid en behoedzaamheid waren nu de leidende beginselen. Alles scheen naar wens te gaan voor het ogenblik. Toen daalde God af, en sprak tot Mozes: “Zend mannen uit”. Heeft God nooit zo met ons gehandeld broeders? Is het niet gebeurd, dat Hij onze wensen beantwoordde en dat wij dachten, dat dat een goed teken was, en dat alles naar Zijn gedachte leek te zijn? En hebben wij later niet ontdekt, dat alles de vrucht was van ongelooft?

Zie hoe Mozes werd bedrogen, hij de zachtmoedigste man op aarde, de aanvoerder zelfs van het volk van God. “En ik zei tot u: gij zijt gekomen tot het gebergte der Amorieten, dat de Heer onze God ons geven zal. Zie de Heer uw God heeft het land tot uw beschikking gesteld, trek op, neem het in bezit...” Toen naderden u allen tot mij en zei: Laten wij enige mannen vooruit zenden om voor ons het land te verkennen om ons in te lichten omtrent de weg, waarlangs wij moeten optrekken. Dit nu was goed in mijn ogen. (Deut. 1:20-23) Broeders, het geloof redeneert niet. Het geloof vertrouwd op God, niet voor de moeilijke dingen alleen, maar ook voor de onmogelijke schijnende dingen. Zeg toch niet, dat een zaak moeilijk is en dat wij dan op God moeten vertrouwen. Zeg liever, dat het een onmogelijke zaak is en daarom willen wij op Hem vertrouwen.

Het geloof van het volk was gezakt en de Heer zei hun verspieders te zenden. Niet dat het zou lijken of de Heer dat wilde, dat het gedaan werd, maar helaas Hij liet het toe. Is het ons niet soms gebeurd, dat wij zijn neergeknield en God hebben gesmeekt voor iets; en wat was het gevolg? Hij heeft onze bede toegestaan, en een magerheid aan onze zielen gegeven. Psalm 106:15 ... hij zelf deed hen wegteren.”

Zijn levens niet gespaard op het gebed der heiligen, persoonlijk of gemeenschappelijk, die jaren lang bitterheid voor de ziel zijn geweest? Hebben wij niet om ons dagelijks brood te verdienen levensomstandigheden gezocht, die ons ook gegeven zijn; en later hebben de zorgen, die ze meebrachten, onze harten gebroken? Naarmate wij vorderen in het leven, neemt onze vrees toe; Hem iets te vragen wat niet noodzakelijk is, maar alleen wat naar Zijn wil is.

Je zou boven Numeri kunnen schrijven: “U geschiede naar uw geloof” want dat is het onderwerp van het boek. Een ieder ontving naar zijn geloof of ongelooft. Mozes zegt: “Ik alleen kan de zorg voor dit gehele volk niet dragen”. Nauwelijks heeft hij dit ongelovige woord gesproken of God zegt: “Vergader mij uit de oudsten van Israël zeventig mannen” (Num. 11:14,16). Israël zei: “Och waren wij in het land Egypte gestorven, of waren wij in deze woestijn gestorven!”. En in hetzelfde hoofdstuk lezen wij: “Zo waar ik leef,

luid het Woord van de Heer, ik zal zeker met u doen, gelijk gij ter mijner aanhoren gesproken hebt.... War u betreft, uw lijken zullen vallen in deze woestijn” (14:2,28,29,32). “Wie zal ons vlees te eten geven?” was de roep van begeerte (11:18). Het antwoord, dat Mozes moest geven luidde: “De Heer zal u vlees te eten geven en u zult eten” (11:4,18). Maar het resultaat: “Hij gaf hun wat zij begeerden, maar henzelf deed Hij wegteren” (Ps.106:15). Wat een verklaring van dit hoofdstuk geeft Jacobus 1:15 “Daarna, als de begeerte bevrucht is, baart zij zonde; en als de zonde volwassen is geworden, brengt zij de dood voort.” Kibrot-Taäva gaf er het ernstig getuigenis van.

Kaleb, in de prachtige taal van het geloof roept: “Laten we optrekken en het land in bezit nemen, want wij kunnen dat doen” (13:30) en God hield hem aan zijn woord om zo te zeggen: Gij zult het land hebben” (14:24) Jozua van zijn kant zei: “Als de Heer een welgevallen aan ons heeft, dan zal Hij ons in dat land brengen en het ons geven” (14:8). Een schone uitdrukking van geloof, die zijn volle antwoord ontvangt in de woorden van Jozua bij zijn einde: “Ik ga de weg der ganse aarde, erkent nu met geheel uw hart en geheel uw ziel, dat niet één van alle goede beloften, die de Heer, uw God u gegeven heeft, onvervuld gebleven is. Alles is voor u uitgekomen” (Joz.23:14)

De 12 mannen worden aangewezen om het land te verkennen. Zij doorlopen het land heen en weer. Zij erkennen zijn schoonheid en vruchtbaarheid. Zij zien zijn beken en bronnen, zijn bergen en dalen. Gedurende de 40 dagen, dat hun reis duurt, bewaart hen de hand van de Heer. De kinderen van Enak mishandelen hen niet, geen vijand snijdt hun de weg af. Zij verzamelen druiventrossen van Escol, granaten en vijgen en zij komen tot hun broeders terug na verloop van 40 dagen van het verspieden van het land. (13:25) Wat is hun verslag? Het land is goed zeggen ze. Wat God er van gezegd heeft is waar. Allemaal zijn ze het er daar over eens. Maar ze zijn het ook eens over de moeilijkheden, de hinderpalen, de vijanden die er zijn. Kaleb zegt: Laten we gerust optrekken en het in bezit nemen. (13:20) Jozua in hoofdstuk 14:8 bevestigt het: “Indien de Heer welgevallen aan ons heeft, dan zal Hij ons in dit land brengen en het aan ons geven.” Maar de anderen, die met hen opgetrokken waren zeiden: “Wij zullen tegen dat volk niet kunnen optrekken, want het is sterker dan wij” (13:31). Ongelooft en mensenvrees verduisterden hun horizon en in één ogenblik wordt God vergeten. Zij meten hun eigen kracht, en niet die van God, met die van de Enakieten. En inderdaad zij waren slechts sprinkhanen in hun eigen oog, zoals zij het ook waren in de ogen van de Enakieten. “Want zij waren sterker dan wij.”

Hebben wij nooit deze ervaring meegemaakt? Hebben wij niet personen ontmoet, die een heerlijke plaats innemen, die zelfs proberen anderen op diezelfde plaats te brengen en die daarna, omdat hun ziel de Heer uit het oog verliest, deze plaats zelfs smaden, waarin hun mond nog zo kort te voren roemde? Is dat niet de

neiging van onze harten, zelfs als we het ons bij zelf niet durven onderkennen?

Zie deze spionnen. Eerst verheugen zij zich over het land van de belofte en een ogenblik later verachten ze het, als ze op de moeilijkheden zien. Kijk ook naar de twee getuigen van God, Kaleb en Jozua. De naam Kaleb betekent: “onverschrokken, moedig, dat is schoon”. Als je dat toepast op de mens die de Heer alleen volgt (Ik spreek hier niet van Jozua, die is eerder het beeld van de hemelse Christus, die Zijn volk in het bezit van alles stelt.) hij Kaleb, heeft de weegschaal van het heiligdom genomen en heeft op de ene schaal de Enakieten gelegd, alle macht van de vijand, en de steden met muren tot aan de hemel. En in de andere schaal de belofte van de levende God. Deze laatste wint het zonder aarzeling van de eerste. Het eenvoudig woord van de Heer is voldoende om de weegschaal naar zijn kant te doen doorslaan. “Wij zijn meer dan overwinnaars door Hem, die ons heeft liefgehad”.

Als Numeri aantoont het op de proefstellen en het totale bankroet van de mens, die in de woestijn wandelt zonder het bestuur van God. Zo bewaart God voor zichzelf twee getuigen van deze geestkracht, die op Hem rekent met geheel geloof, de hele weg tot aan het einde. Allen falen behalve zij: Mozes, Aäron en het volk Toch brengt God deze kleine kinderen in het land, waarvan zij zeiden: dat zij tot het prooi zouden worden. Hij verheerlijkt zich in deze zwakheid. Daar toont zich Zijn macht volmaakt. Want Zijn kracht wordt in zwakheid volbracht.

Wij zien dus, dat het eerste, wat Israëel doet is kwaadspreken, over wat God hun geeft; dan kwaad spreken van Hemzelf. “Waarom brengt de Heer ons in dit land, opdat wij door het zwaard vallen, onze vrouwen en kinderen tot het buit worden? En zij zeiden tot elkander: Laat ons een hoofd aanstellen en naar Egypte terugkeren”. Tevergeefs trachten Kaleb en Jozua het volk terug te brengen, het ongeloof heeft zich in het volk gevestigd op een bepaalde manier. Dan spreekt de Heer erover het te slaan en het te vernietigen. Mozes doet een beroep op de goedertierenheid, de hulpbron die nooit gefaald heeft en de Heer antwoordt: “Op deze uw bede schenk Ik vergeving” (14:20). Dan spreekt Hij het oordeel uit over het volk en geeft Kaleb een belofte: “Want al de mannen, die gezien hebben Mijn heerlijkheid, en Mijn tekenen, die Ik in Egypte en in de woestijn gedaan heb, en Mij nu tienmaal verzocht hebben, en Mijner stem niet zijn gehoorzaam geweest; Zo zij het land, hetwelk Ik aan hun vaders gezwoeren heb, zien zullen. Ja, geen van die Mij getergd hebben, zullen dat zien! Doch Mijn knecht Kaleb, omdat een andere geest met hem geweest is, en hij volhard heeft Mij na te volgen, zo zal Ik hem brengen tot het land, in hetwelk hij gekomen was, en zijn zaad zal het erfelijk bezitten.” (14:22-25)

De straf van Heer is dus de volgende: “Zeg tot hen: [Zo] [waarachtig] [als] Ik leef, spreekt de HEERE, indien Ik u lieden zo niet doe, gelijk als gij in Mijn oren gesproken hebt! Uw dode lichamen zullen in deze woestijn allen; en al uw getelden, naar uw gehele getal,

van twintig jaren oud en daarboven, gij, die tegen Mij gemurmureerd hebt. Zo gij in dat land komt, over hetwelk Ik Mijn hand opgeheven heb, dat Ik u daarin zou doen wonen, behalve Kaleb, de zoon van Jefunne, en Jozua, de zoon van Nun. En uw kinderkens, waarvan gij zeidet: Zij zullen ten roof worden! die zal Ik daarin brengen, en die zullen bekennen dat land, hetwelk gij smadelijk verworpen hebt. Maar u aangaande, uw dode lichamen zullen in deze woestijn vallen! En uw kinderen zullen gaan weiden in deze woestijn, veertig jaren, en zullen uw hoererijen dragen, totdat uw dode lichamen verteerd zijn in deze woestijn. Naar het getal der dagen, in welke gij dat land verspiet hebt, veertig dagen, elken dag voor elk jaar, zult gij uw ongerechtigheden dragen, veertig jaren, en gij zult gewaar worden Mijn afbreking. Ik, de HEERE, heb gesproken: zo Ik dit aan deze ganse boze vergadering dergenen, die zich tegen Mij verzameld hebben, niet doe, zij zullen in deze woestijn te niet worden, en zullen daar sterven!” (14:28-35).

Zij hadden 40 dagen gewacht op een menselijk getuigenis, en toen zij het hadden geloofden zij het niet. Evenmin als zij het getuigenis van God hadden geloofd. De mens heeft geen vertrouwen in God, noch in zijns gelijke. Wij doen sloten op onze deuren. Wij hebben banken om ons geld te bewaren en politie om er op te passen. Geen mens stelt op natuurlijke wijze vertrouwen in zijns gelijke en het laatste wat hij doet is God te vertrouwen en nog alleen, als de genade hem dat heeft geleerd, dat er werkelijk geen andere hulpbron is.

Veertig jaar omzwerven is het gevolg van een moment van ongeloof. Het antwoord op de zonde, die er uit voortkwam. Een heel leven wordt soms bedorven, 40 jaar verdriet zich voortslepend door een enkel moment van zonde en ongeloof. Men kan een zonde begaan hebben. Zo verborgen dat geen oog het heeft kunnen zien, dan alleen God. Maar ze laat een litteken na, hoewel men de zekerheid heeft van vergeving.

De 10 spionnen zijn voor hun zonde geoordeeld, Israëel, berouw hebbend, zegt: “Ziet wij trekken op naar de plaats, van welke de Heer gesproken heeft, want wij hebben gezondigd.” (14:40) Wij zullen optrekken, wij willen gehoorzamen; Hij heeft beloofd; Wij belijden onze zonden. Wat konden zij nog meer doen? “En de volgende morgen vroeg wilden zij de bergtop beklimmen” (14:48) Maar Mozes zegt: Waarom staat gij op het punt het bevel van de Heer te overtreden? Dit zal toch niet gelukken (14:41). Trekt niet op, want de Heer is niet in uw midden, opdat gij niet de nederlaag lijdt tegen uw vijanden; want de Amelekieten (merk op dat dat de reden geweest was van het ongeloof, om niet op te trekken, toen de Heer het had bevolen) en de Kanaänieten zijn daar tegenover u en u zult door het zwaard vallen, daarom dat gij u van de Heer hebt afgekeerd en de Heer zal niet met u zijn. Toch wagen ze het de bergtop te beklimmen, maar de Ark en Mozes verlieten de legerplaats niet. Toen kwamen de Amelekieten en de Kanaänieten die dat gebergte bewoonden, naar beneden, versloegen hen en dreven

hen terug tot Horma toe. (Totale verwoesting 14:41-45) Wij moeten het bestuur van God aannemen en voor Hem neerbuigen, als Hij gesproken heeft en de gevolgen van onze zonde ondergaan.

Laten we nu zien naar de man bij wie een andere geest geweest is (14:24). Kaleb, de man met een ongedeeld hart. Hij en Jozua kwamen in Kanaän en bezochten het 40 dagen. Daarna kwamen ze terug en wandelden 40 jaar door de woestijn. Schijnt dat niet hard voor deze trouwe mensen? De gevolgen ondergaan van de zonden van anderen. Zonden waaraan zij geen deel hadden? Nee, er zou iets ontbroken hebben, als ze deze weg niet gegaan waren gedurende welke reis zij wonderbare dingen van de God van Israël leerden. Zij zagen de staf van Aäron knoppen krijgen, bloeien en vrucht dragen. Zij zagen het oordeel van Korach, Dathan en Abiram en ook de koperen slang. De hele weg wandelden zij met God en aan het einde hadden zij een “ruime ingang in het land van heerlijkheid!”

In Jozua 14:6-10 lezen we over Kaleb. Als een man kan opstaan voor hen, die 40 jaar zijn metgezellen zijn geweest en zulke woorden kan spreken, verdient hij, dat wij hem geloven. Niemand zou dat durven zeggen, als dat niet waar was, uit vrees van tegengesproken te worden. Zeldzaam is het, dat een man over zichzelf kan getuigen. Als hij het kan doen, geloof ik zijn getuigenis. Mozes geeft hen elders ook getuigenis “omdat gij volkomen trouw gebleven zijt” (Joz. 14:9). De Heer had dit ook gezegd: “en hij Mij volkomen gevolgd heeft” (Joz.14:13). “Toen zegende hem Jozua en gaf aan Kaleb, Hebron tot het erfdeel.... .. omdat hij volkomen touw gebleven is aan de Heer! De God van Israël” Zo hebben wij vier kostbare getuigenissen over deze man, met het “ongedeelde hart”!

4 Menselijke zwakheid en Goddelijke kracht. 1 Kon. 19

Hier hebben we een episode uit Elia's geschiedenis. De plaats waar het gebeurt, de bergketen, waar Horeb deel van uitmaakt, is het toneel geweest van 5 indrukwekkende feiten in Israël's geschiedenis.

1. Daar heeft Mozes zich heen begeven om het buitengewoon schouwspel van de brandende braambos te zien.
2. Daar heeft ook Israël gedronken van het water uit de rotssteen te Raphidim.
3. Amelek is daar verslagen.
4. Heeft Mozes de wet des Heren ontvangen.
5. En nu vinden we er de grote profeet vluchtend voor de toorn van een vrouw.

Elia was een merkwaardig man, geroepen om een rol te spelen op het eerste plan in de geschiedenis van Israël.

Hij is met Christus geweest op de berg van de verheerlijking. Hij en Mozes verschenen daar. Zij die evenals Hij, op verschillende momenten en onder verschillende omstandigheden, zonder voedsel, ondersteund waren gedurende veertig dagen. Zij waren gescheiden van de natuur en de hulpbronnen van de natuur, om dicht bij de Heer te zijn. Hij om verzocht te worden door de duivel. Op de berg spraken zij met de Heer over Zijn dood, die Hij in Jeruzalem ging volbrengen. Zij spreken over dingen, die zij tijdens hun aardse leven niet hadden gekend. Mozes door de Heer begraven eeuwen te voren. Elia tot het hemel opgevaren zonder door de dood te gaan. Alle twee in de tussentijd, die hen scheidt van de verheerlijking hebben niet het inzicht verloren van wat op aarde gebeurde, noch van de belangen van Christus.

Wat Mozes op de Pisga en Elia op Horeb of aan de oevers van de Jordaan niet kenden, waarover zij nooit hadden horen spreken, daarover onder hielden zij zich verrouwelijk met hun Meester, op de berg van de verheerlijking. Zijn dood, die Hij ging volbrengen te Jeruzalem. Waar was Jeruzalem in de dagen van Mozes? In de handen van de Kanaänieten. Misschien bestond zelfs zijn naam nog niet. Het was het Jebus van de Jebusieten. Had God ooit aan een mens verklaard dat Hij Zijn Zoon zou geven? Of dat Zijn zoon sterven zou? Nee, en toch was hun dat bekend, toen zij met Hem spraken.

Hoofdstuk 19 vermeldt ons een droevig toneel. Deze merkwaardige dienstknecht van God vluchtte op het woord van een vrouw. Het was in Israël een tijd van verval en afval. De knecht van Salomo had het koninkrijk van deze grote koning gerukt. Maar God had twee stammen voor het huis van David bewaard naar de belofte die Hij aan hem had gedaan. En nu onder de zevende koning van Israël, Achab, als het verval en afval volledig zijn, wordt de profeet van het vuur geroepen. Elia de Thisbiet verschijnt op het toneel.

Wat maakte hem groot? Zijn daden, die hem beroemd hebben gemaakt in de ogen van mensen? Nee, het antwoord op deze vragen krijgen we in het nieuwe testament. In de goddelijke verklaring van deze gebeurtenissen. God brengt ons terug tot de bron. Hij gaat stilzwijgend, zonder nadere verklaring al die daden voorbij, die de profeet in de ogen van de wereld verhieven. Hij zegt in Jacobus 5:17 en 18 : “Elia was een mens van gelijke natuur als wij, en hij bad een gebed dat het niet zou regenen, en het regende drie jaar en zes maanden niet op aarde. En hij bad opnieuw, en de hemel gaf regen en de aarde bracht haar vrucht voort.”

Dat is de bron van die gemeenschap met God. Niet de grote zichtbare daden in de dienst, maar de verborgen oefeningen van een hart dat afhankelijk is van God, bezorgd over Zijn eer, en diep gevoelend de zonde van Israël, oefeningen die tot uiting komen in een volhardend gebed.

Dat maakte hem groot in de ogen van God geliefde lezers. Wat was deze dienst. Niets vinden we in 1 Koningen 17 van deze innerlijke oefeningen van het hart. Dat is in Hoofdstuk 17 de geschiedenis van de zorgen van God voor Zijn dienstknecht, die Hij in't verborgen vormde voor zijn grote werk in Israël. En Elia de Thisbiet van de inwoners van Gilead, zei tot Achab: Zo waar de Heer de God van Israël leeft, in wiens dienst ik sta, er zal deze jaren geen dauw of regen zijn, tenzij dan op mijn woord. (Zie 1 Kon. 17:1) Hoe waar is het, dat de diepe oefeningen van het hart voor God een volmaakte kalme voorbrengen voor de mensen! Wat een kracht wordt uitgedrukt in deze eenvoudige woorden! Zeker geen kracht van mensen. Maar kracht van God, waarin een waar inzicht in de gedachten van God en in zijn kracht zo geheel beslag legt op de gedachten van de profeet, dat hijzelf en alle menselijke wijsheid er geheel door vergeten werd. De inwendige bronnen van zijn leven waren in gemeenschap met de God van Israël. En dat veroorloofde hem in deze verschrikkelijke tijd van afval op te staan en te spreken, zoals hij deed.

Israël aanbad de Baäl, Achab de zoon van Omri, had gedaan dat kwaad was in de ogen van Heer, meer dan iemand die voor hem was geweest. Hij had een Astharoth beeld gemaakt en een altaar voor Baäl opgericht in het huis van Baäl, dat hij te Samaria had gebouwd. In deze tijd, werd Jericho de vervloekte stad herbouwd. Alles was volledige afval. En tegenover al dit kwaad, durfde Elia zich voor de Heer te stellen en deze woorden voor Achab uit te spreken. Dan trekt hij zich terug, om nieuwe lessen te leren voor zijn eigen ziel. De beek Krith verschaft hem water enige tijd en de raven brengen hem voedsel 's morgens en 's avonds. Dan droogt de beek op en God zendt hem naar de weduwe te Sarepta. Een heel jaar wordt hij daar onderhouden. De kruik van de weduwe ontbrak niet en het meel in de pot raakte niet op. Totdat de tijd van het oordeel voorbij was en God regen op aarde zond.

Zo wordt hij in't verborgen gevormd en zo vordert hij langzaam maar zeker in de school van God, totdat grotere dingen in Israël geopenbaard moeten worden. Die vinden we in 1 Kon. 18 waar de afval van het volk wordt geopenbaard. Stellen we ons een ogenblik dit grote en ernstige toneel voor: Aan de ene kant 400 profeten van Baäl; aan de andere kant een man, helemaal alleen, recht op voor de ware God van Israël. Elia wacht, totdat de bezwingingen van Baäls profeten bewezen hebben de onmogelijkheid om een antwoord van hun god te verkrijgen. Satan laat zijn aanhangers in de steek, nadat hij ze heeft bedrogen, terwijl hij van hen een voorwerp van spot maakt. Dan verheft de profeet van God de stem. "Hoelang zult u aan beide zijden mank gaan? Indien de Heer God is, volgt hem na; maar indien het de Baäl is volgt hem na." Hij stelde voor dat de God die door vuur zou antwoorden, door dit feit zou bewijzen dat hij de ware God was. De profeten van Baäl hadden luid geroepen en hadden met zwaarden en speren insnijdingen gemaakt, totdat zij dropen van bloed. Maar hun god antwoordde hen niet. Op zijn beurt bidt Elia in volle afhankelijkheid van de

Heer, en op het uur dat men het avondoffer bracht komt het antwoord. De Heer zendt vuur van de hemel, dat het brandoffer verteert. "Toen het hele volk dat zag wierpen zij zich op hun aangezicht, en riepen de Heer is God, de Heer is God!" (1 Kon. 18:39)

Een keer te meer belijdt Israël de Heer. De kracht van Baäl is vernietigt, tenminste voor het ogenblik. Een vernietigend oordeel wordt over zijn aanbidders uitgeoefend, en dat na drie en een half jaar van oordeel. Maar wij zien Elia opnieuw op de knieën voor God. Hij klimt op de Karmel om te bidden, terwijl Achab opgaat om te eten en te drinken. Elia buigt zich ter aarde, zijn aangezicht tussen zijn knieën en bidt. Het antwoord komt ook, allereerst als een wolkje als een manshand. Maar spoedig daarna valt de weldoende regen. Een nieuw bewijs van de goedertierenheid van God.

Dat was een grote openbare dienst. "om de harten van de vaders te doen terugkeren tot de kinderen en de ongehoorzamen in de wijsheid van de rechtvaardigen, om de Heer een toegerust volk te bereiden." (Luk. 1:17) En toch bleven er nog veel dingen in het hart van Elia te verbeteren. Zijn openbare dienst van kracht had hem afgekeerd van de nauwe gemeenschap met God en een dreiging van de goddeloze Izebel was voldoende om ver weg te vluchten van zijn arbeid, die hem in de ogen van mensen had verhoogd. Dat moeten voortdurend in onze eigen geschiedenis vaststellen. Een man, die door zijn openbare dienst naar voren is gekomen, is daardoor blootgesteld aan een val. Daar moeten we wel aandacht aan schenken en waken. We moeten ook leren, dat als we uitwendig dienen voor de mensen, we ons inwendig leven van gemeenschap met God bewaren, anders zal er slechts mislukking en schande zijn.

Welnu op hetzelfde ogenblik, dat het buitengewoon belangrijk was, dat Elia op zijn post bleef, in hetzelfde vertrouwen op God, dat vroeger zijn kracht was geweest te midden van de stijgende vloed van kwaad, ontvlucht hij ellendig zijn plicht. Hij moppert tegen God: "Het is genoeg. Neem nu Heer mijn leven, want ik ben niet beter dan mijn vaderen" (1 Kon. 19:4). Zijn trots is gewond, hij wil zelfs zijn gelijken niet meer zien, want hij laat zijn dienstknecht te Berseba achter. In bitterheid van zijn ziel, legt hij zich onder een bremstruik en verlangt de dood voor zichzelf. Merk dit op, hij vraagt de dood voor zichzelf, niet voor anderen, omdat hij niet kan zijn, wat hij had willen zijn, noch zijn belangrijkheid in de ogen van mensen kan handhaven. Omdat het eigen ik zo'n grote plaats had, zelfs in de geest van deze zo toegewijde dienaar, Elia! God kan u missen, maar u kunt God niet missen! En God wil hem en ook ons dat leren.

Let op deze woorden: "Ik ben niet beter dan mijn vaderen". Kan u zich een man voorstellen, die zo spreekt! Het feit is, dat hij zich juist veel beter acht dan anderen en zich miskent voelt. In de grond van zijn hart vindt hij, dat God hem niet genoeg waardeert, hoewel hij de gedachte niet uitspreekt.

Elia is uitgeput door de inspanning van zijn vlucht. Hij slaapt in onder de bremstruik. En wat zien we? Een God vol genade, die over zijn ingeslapen dienstknecht waakt, die voedsel bereidt voor zijn vermoeide lichaam, die een kruik water brengt om zijn dorst te lessen, en die een engel zendt om tegen hem te zeggen: “Sta op en eet”. Nog een tweede keer, nadat hij weer is ingeslapen, wekt de engel hem opnieuw en zegt tot hem: (hoe zachtmoedig!) “Sta op en eet, want de reis zou voor u te ver zijn”. Een enkele dagreis buiten de afhankelijkheid van God, was reeds te lang geweest voor hem! (1 Kon.19:4)

Was er ooit een ogenblik in zijn leven geweest, dat hij deze tedere zorg minder had verdiend? En God zelf zorgt voor hem, niet door raven of door een kruik van de weduwe maar persoonlijk! Dat is zeer treffend. Hebben wij de een of de ander een dergelijke ervaring meegemaakt? Heeft u ervaren, dat in ogenblikken, waarop wij niet anders verdiend hadden dan terzijde gezet te worden, wat mensen, ja zelfs onze broeders zouden gedaan hebben, de zorgen van God, Zijn hulp zowel voor de ziel als voor het lichaam, duidelijker waren dan ooit? Geloofd zij God, die alleen waardig is!

Maar God had het welzijn van zijn ziel op het oog, en hij ging hem overtuigen van zijn zonde, van zijn menselijke zwakheid, van zijn boosheid. Maar voor Hij dat deed, ging Hij hem overtuigen van Zijn onveranderlijke liefde. God verlaat nooit iemand. Neem een man, die in de wereld geslaagd is, zoals men zegt. Hij zal het ontzag van de wereld oogsten. Men zal hem achterna lopen. Maar bij de eerste tekortkoming, al is het betrekkelijk gering, zullen zijn kameraden hem verlaten. Zelfs zullen zij tegen hem zoeken en zullen ook vinden 1000 dingen, waarvan men te voren nooit melding had gemaakt. God doet zoiets niet. Hij zal berispen, kastijden, oefenen, ze ook gebruiken, maar nooit verlaten. Ja zelfs zal Hij ze vroeg of laat gebruiken om de dingen te doen, die zij getracht hadden in eigen kracht te doen en waarin ze gefaald hadden. Maar allereerst moeten zij leren dat de kracht van God komt en dat die kracht alleen in hun zwakheid handelen kan.

Zie Elia in de eenzaamheid van de woestijn, de ziel vol bitterheid. Hij had zich neergelegd en had de dood gewenst om een einde te maken aan zijn ellende. Terwijl hij ontwaakt met zijn moeite, vindt hij een God van genade en liefde, die zijn hart zoekt te bereiken door Zijn volmaakte goedheid. Maar dit hart is nog niet bereikt. Als zoveel anderen neemt hij deze zorg van God aan als een heel natuurlijke zaak. Inderdaad hoevelen murmureren bij de minste tegenspoed, zonder de talloze genadebewijzen te rekenen van ieder dag, van ieder uur! Helaas zijn er ook mensen, die zoveel zegeningen ontvangen, dat zij zich van God verwijderen, zelfs door de overvloed van deze genadebewijzen. De zegeningen zijn altijd een hinderpaal, als zij het hart niet leiden tot Hem die zegent. Vaker brengt een verdriet, dit resultaat, dan een zegening. Het verdriet maakt de ziel zacht, die zich dan tot God keert.

De tweede maal staat Elia op “at en dronk en ging door de kracht van deze spijze veertig dagen en veertig nachten tot aan het gebergte Gods, Horeb” (1 Kon. 19:8). Het oog van God rustte op heem gedurende zijn reis in de woestijn 40 dagen. Zijn oog rust ook op hem in de spelonk van Horeb. Hij wil deze trotse en levendige geest breken en dit eigen ik vernietigen, dat een hinderpaal was voor Zijn dienstknecht. Hij gaat zich met hem bezighouden. Daarom ondersteunt Hij hem in deze 40 dagen en 40 nachten. Door het voedsel, dat Hijzelf verschaft, om hem te brengen tot het doel dat Hij zich heeft voorgesteld. Tot het einde van de Heer, dat de Heer vol medegevoel en barmhartigheid is. (Zie Jac. 5:11)

Elia had het vertrouwen in God verloren over Zijn volk. Het Woord des Heren zegt: “Wat doet u hier Elia?”. Er zijn twee dingen in deze vraag, allereerst een verwijt, dan een herinnering aan zijn plicht, die hij had verzaakt. Elia antwoordt en de Geest van God herinnert aan zijn antwoord; zijn klacht tegen Israël (Rom. 11:12). “Ik heb zeer geijverd voor de Heer, de God der heerscharen”. Dat is zeer treffend. Aan het begin van zijn loopbaan in alle frisheid van het geloof en van de nabijheid van God, kon hij tot Achab zeggen: “de Heer de God van Israël in wiens dienst ik sta”. Maar dat alles is vergeten. De Heer, de God der heerscharen vervangt in zijn gedachte en in zijn ziel de Heer, de God van Israël. Dat is leerzaam. Ik heb (altijd dat egoïstische ik) zeer geijverd voor de God der heerscharen. Want de Israëlieten hebben uw verbond verlaten, uw altaren omvergehaald en uw profeten met het zwaard gedood, zodat ik alleen ben overgebleven en zij trachten mij het leven te benemen.

Hij krijgt het bevel uit te gaan en op de berg voor de Heer te staan. Daar gingen de openbaring van krachten, waarmee Elia vertrouwd was, hem voorbij. De sterke geweldige wind, dan de aardbeving, dan het vuur, maar de Heer was daarin niet. Deze openbaringen waren God zelf niet. Wat de profeet nodig had, was in zijn tegenwoordigheid te komen, opdat zijn geweten en God zich tegenover elkaar bevonden.

Tenslotte hoort hij een zachte koelte. Zijn ziel wordt geraakt. God en zijn geweten zijn nu tegenover elkaar. Elia omwindt zijn gelaat met zijn mantel. En daar bij de ingang van de spelonk, het aangezicht verborgen in zijn mantel hoort hij de stem nog een keer: “Wat doet u hier Elia?”. Deze vraag moet beantwoord worden, voordat de les, die zijn ziel moet leren, af is. Elia antwoordt met dezelfde woorden, als de eerste keer. Hij rechtvaardigt zich, slechts alleen tot het kostte van anderen.

Nu antwoordt de Heer, zonder zich bezig te houden met deze geest van eigengerechtigheid, en zend hem terug naar zijn werk. “Keer op uw schreden terug”. Hij moest Házaël zalven en Jehu en Elísa de zoon van Safat van Abel-mehóla. Dan voegt Hij deze kostbare woorden er aan toe, die toch een berisping inhouden en toch zo leerzaam zijn. “Maar ik heb in Israël 7000 overgelaten, alle knieën, die zich niet voor Baäl

gebogen hebben en alle mond die hem niet gekust heeft”. (19:18)

Hoe waardig is dit alles voor God! Allereerst door hem een nieuwe arbeid in Israël te laten doen dan door hem mee te delen, wat zijn hart nooit had ontdekt, de ware rechtvaardigen van die dagen die zich bewaard hadden voor het kwaad, terwijl de anderen waren meegegaan met het kwaad. Ja, hen, die God als de Zijnen aanduidde, zonder dat ze zich uitwendig onderscheidde, maar die gekenmerkt werden door het “nee”, dat zij tot het kwaad zeiden in die ernstige dagen. Hen die God achtte, terwijl Elía ze niet kende.

Wat is het kostelijk te denken, dat in een dag van verval, God erkent en acht de onthouding van hen, die, zonder Zijn openbare getuigen te zijn zoals Elía, maar in afzondering van ziel en hart voor Hem, niet hadden gedaan wat anderen tegen Zijn naam hadden gedaan! Kan men niet zeggen, dat zij Zijn woord hadden bewaard, en Zijn naam niet hadden verloochend? God kon van hen zeggen: “Ik ken hun werken”, hoewel de anderen ze niet kenden.

Elía had die trouwe zielen nooit ontdekt. Te bezig met zichzelf en met grote daden, hadden zijn hart en geest zich van de Heer afgewend tot op dit ogenblik. Nu is het “eigen ik” bereikt en zonder een woord van berisping wordt Elía naar zijn werk teruggezonden en hij leert dat God Zijn overblijfsel had. Zij die Zijn Naam hadden liefgehad en Hem niet hadden verloochend, in een dag van totale afval en verval. Tot op dit ogenblik had Elía er nooit over horen spreken. Nu is hij verbroken. Hij leert wat menselijke zwakheid is en wat de goddelijke kracht kan volbrengen in de zwakheid van de mens. Hij onderwerpt zich zonder aarzeling. Tot op de dag dat hij opgenomen wordt in de hemel in een vurige wagen. Van de hemel keert hij weer, om gezien te worden door Petrus, Johannes en Jacobus tezamen met Mozes rond zijn Heer, op de heilige berg.

Mochten wij een weinig leren, wat onze eigen zwakheid is en de kracht van God, terwijl we nog eens overlezen, zoals we juist gedaan hebben in de geschiedenis van deze merkwaardige man en zijn reis van 40 dagen van Berseba naar Horeb, de berg van God.

5 Berouw en vergeving. Jona 3.

(Jon. 3:1-10) “En het woord des HEEREN geschiedde ten anderen male tot Jona, zeggende: Maak u op, ga naar de grote stad Ninevé; en predik tegen haar de prediking, die Ik tot u spreek. Toen maakte zich Jona op, en ging naar Nineve, naar het woord des HEEREN. Nineve nu was een grote stad Gods, van drie dagreizen. En Jona begon in de stad te gaan, een dagreis; en hij predikte, en zeide: Nog veertig dagen, dan zal Nineve worden omgekeerd. En Jona begon in de stad te gaan, een dagreis; en hij predikte, en zeide: Nog veertig

dagen, dan zal Nineve worden omgekeerd. En de lieden van Nineve geloofden aan God; en zij riepen een vasten uit, en bekleedden zich met zakken, van hun grootste af tot hun kleinste toe. Want dit woord geraakte tot den koning van Nineve, en hij stond op van zijn troon, en deed zijn heerlijk overkleed van zich; en hij bedekte zich met een zak, en zat neder in de as. En hij liet uitroepen, en men sprak te Nineve, uit bevel des konings en zijner groten, zeggende: Laat mens noch beest, rund noch schaap, iets smaken, laat ze niet weiden, noch water drinken. Maar mens en beest zullen met zakken bedekt zijn, en zullen sterk tot God roepen; en zij zullen zich bekeren, een iegelijk van zijn bozen weg, en van het geweld, dat in hun handen is. Wie weet, God mocht Zich wenden, en berouw hebben; en Hij mocht Zich wenden van de hittigheid Zijns toorns, dat wij niet vergingen! En God zag hun werken, dat zij zich bekeerden van hun bozen weg; en het berouwde God over het kwaad, dat Hij gesproken had hun te zullen doen, en Hij deed het niet.

(Luk. 11:29-32) Toen nu de menigten verder samenstroonden, begon Hij te zeggen: Dit geslacht is een boos geslacht; het verlangt een teken, en het zal geen teken worden gegeven dan het teken van Jona. Want zoals Jona voor de Ninevieten een teken was, zo zal ook de Zoon des mensen het zijn voor dit geslacht. De koningin van het Zuiden zal worden opgewekt in het oordeel met de mannen van dit geslacht en zal hen veroordelen, want zij kwam van de einden der aarde om de wijsheid van Salomo te horen; en zie, meer dan Salomo is hier! Mannen van Nineve zullen opstaan in het oordeel met dit geslacht en zullen het veroordelen, want zij bekeerden zich op de prediking van Jona; en zie, meer dan Jona is hier!

Het schijnt wel, dat Jona begrepen had, in zeker opzicht tot het minste, dat God hem een bijzondere opdracht voor Nineve toevertrouwd had. Hij moest haar het oordeel van God aankondigen, dat tegen haar was uitgevaardigd. God had gezegd: “Maak u op ga naar Nineve, de grote stad en breng haar de prediking, die ik tot u spreken zal, want haar boosheid is opgestegen voor mijn aangezicht.” (Jon. 1:2). Maar Jona was bang, dat op de aankondiging van dit oordeel het volk zich zou bekeren en dat God hun dan vergeven zou en ze zou sparen. De belangrijkheid van zijn eigen persoon, zou er door in gevaar gebracht worden. Hij vluchtte dan ook naar Tarsis van voor het aangezicht des Heren. Wat was Ninevé? Op dit tijdstip in de geschiedenis was zij de grote stad. Een zeer grote stad, het duurde drie dagreizen voor je er door was. Een van die enorme steden uit de oudheid, waar van de ruïnes ons nog met verbazing vervullen. Het was de hoofdstad van het Assyrische Rijk. Men zegt, dat de muren, die haar omringden, meer dan 30 meter hoog waren met 1200 torens. Al de weelde van het Oosten vond men daar. Zij was enig in haar grootheid, en scheen iedere nederlaag te trotseren. Maar haar zonden riepen het oordeel van God op.

De treffende geschiedenis van Jona toont ons hoe God Zijn boodschapper klaar maakte met het oog op zijn

opdracht, de tucht waardoor Hij hem deed gaan, totdat hij klaar was naar Zijn gedachte en bereid om Zijn instrument te zijn. Allereerst vlucht Jona ver van God op een schip om aan zijn plicht te ontsnappen. Dan overvalt hem de storm, terwijl hij in het schip slaapt. De kreten van de bemanning wekken hem. Het lot wijst hem aan, als de oorzaak van de storm. Zijn geweten overtuigt hem, en hij erkent de schuldige te zijn. De zee neemt hem op, de vis slokt hem in. En daar in de schoot van het dodenrijk, zoals hij zijn gevangenis noemt, gaat hij door die diepe oefeningen. Een werkelijke doodstrijd, die ons in Jona 2 wordt meegedeeld. Totdat hij zegt: “de redding is des Heren”. Dan pas kan hij op het droge staan, als een man voorbereid voor zijn werk.

Jona gaat op weg. Hij gaat in Ninevé een dagreis in. Hij predikt en zegt: “Nog veertig dagen dan zal Ninevé worden omgekeerd”. Dat is de prediking van Jona geweest.

Hier is de plaats iets te zeggen over de grote waarheid van de bekering. Ik meen wel, dat het meer algemeen bekend is in zijn ware betekenis dan vroeger. Toch vrees ik, dat vele zielen zich vergissen in dit onderwerp van allereerst belang. Ik zeg van allereerst belang, want het is een van de hoofd leerstellingen van het Nieuwe Testament.

Toen de discipelen waren uitgezonden door de Heer, predikten zij, dat men zich moest bekeren. (Mark. 6:12) “Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus in Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie.” (Mark 6: 14,15). Toen de Heer na Zijn opstanding Zijn discipelen uitzendt, is de opdracht, dat in Zijn naam gepredikt moet worden onder al de volken, bekering en vergeving van zonden, te beginnen bij Jeruzalem. (Luk. 24:47) Paulus verkondigt ook in het wijze en heidense Athene dat “God nu beveelt aan de mensen, dat zij zich allen overal moeten bekeren,” (Hand. 17:30).

De bekering maakt dus een voornaam deel uit van het evangelie, van de zijde van de mens, terwijl de vergeving van God komt, aan een ieder die berouw heeft.

Sommigen erkennen wel het grote belang ervan, maar hebben de goddelijke gedachte erover verloren. Zij veronderstellen dat berouw een voorbereiding is om vergiffenis te ontvangen. Zij hebben er de grondslag van een systeem van gemaakt. Volgens dat systeem kan men, als men voldoende betuigingen van spijt betoont, goddelijke vergeving ontvangen. Anderen hebben afwijkende inzichten naar voren gebracht, maar we gaan hier niet bespreken wat bekering niet is. Integendeel, we gaan u duidelijk maken met de hulp van de Heer, wat bekering wel is. De prediking van Jona te Ninevé biedt ons een leerzame en treffende verduidelijking van zijn ware betekenis. “Want zij bekeerden zich op de prediking van Jona” (Luk.11:32)

Het eerste wat Jona de Ninevieten heeft voorgesteld was een waarheid van God, berekend om diepe overdenkingen en oefeningen van het hart te veroorzaken. Hij verkondigt, dat het oordeel van God aan de deur ligt. Het eerste gevolg was, dat dit nieuws aangenomen werd door het geloof. “De lieden van Ninevé geloofden God”. Men ziet dadelijk het geloof in het gegeven getuigenis. En dat was nodig, om de ware, volledige, goddelijke bekering voort te brengen, dat dit volk op zo schitterende wijze heeft geopenbaard. Allereerst bekleeden ze zich met zakken, zich verootmoedigend over het verleden. Dan komen zij terug van hun boze weg. Tenslotte nemen zij zich voor, zich af te keren van hun zonden voor de toekomst. Dat was ware bekering. En dat zelfs voor dat zij ook maar iets wisten van genadige vergeving. Tot op dat ogenblik hopen zij alleen op God met de woorden “Wie weet, God mocht Zich wenden, en berouw hebben; en Hij mocht Zich wenden van de hitte Zijns toorns, dat wij niet vergingen!”

Maar laten we ons herinneren, dat het eerste is, dat zij God geloofden. Het geloof is de eerste beweging in hun zielen. En ik durf te beweren, dat er nooit ware bekering is geweest zonder dat. Welke gevoelens er ook zijn, hoe diep de droefheid ook is, veroorzaakt door de zonde, het geloof in God, of wat Hij geopenbaard heeft, moet eerst komen en feite komt dat ook het eerst. Ik zeg niet, dat de ziel reeds vrede gevonden heeft. Ik wil liever zeggen, dat ik geloof, dat de ziel die nog niet heeft. Noch dat ze zich de vergeving al bewust is. Maar de wortel van geloof in God en in Zijn Woord ligt diep verankerd in het hart en niets zal het haar meer kunnen ontnemen.

Zo is het in Ninevé geweest. De ernstige aankondiging van het oordeel had weerklonken van de lippen van deze vreemde prediker in hun verbaasde oren en was doorgedrongen tot op de bodem van hun harten, die de weg bereidde voor het geloof in God en in Zijn Woord. Een ware bekering volgde en God “zag hun werken” en Ninevé werd gespaard. Zo gaat het altijd. Een ziel moet de houding aannemen, waardoor het geloof de ziel tot God leidt en onmiddellijk wordt ze vergeven. In Markus 1:15 dat al is aangehaald en andere teksten ook schijnen dit tegen te spreken, maar goed beschouwd bevestigen ze slechts, wat we gezegd hebben. Daar zou het lijken, dat bekering het geloof voorafgaat. Jezus zegt: “Bekeert u en geloof het Evangelie”. Maar als we de voorafgaande zin lezen, vinden we, dat Jezus komt zeggende: “De tijd is vervuld, en het Koninkrijk Gods is nabij gekomen” Deze voorstelling van iets van Godswege, brengt een arbeid van de ziel voort en leidt tot bekering.

Wat een prachtige gevolgen vinden we hier van deze dagreis van de prediking van Jona! Stel u voor, de Koning daalt van zijn troon, ontdoet zich van zijn koninklijk kleeft, trekt een zak aan en gaat in de as zitten. Zijn hovelingen ook en zijn volk met de vrouwen en de kinderen, vele honderdduizenden mensen. (Want er waren 120.000, die geen onderscheid wisten tussen hun rechter en hun linkerhand) Allen

namen deel aan de verootmoediging van de machtige stad. Een dagreis. Een enkele is voldoende. Wat een tegenstelling met de duizenden in de tegenwoordige tijd, die jaar na jaar de boodschap van genade horen, en zich nooit in ware bekering voor God gebogen hebben!

Wat gebruikt God nu om berouw in het hart van deze mensen voort te brengen. Het was alleen het verkondigen van het oordeel en het oordeel maakt nog steeds deel uit van het evangelie. Het is nog steeds de ondertoon van de boodschap, maar in de huidige tijd komt de persoon van Christus ook naar voren, de goedertierenheid van God, die zielen tot bekering leidt. (Rom 2:4) Een God van Liefde smeekt de mensen zich met Hem te laten verzoenen. (2 Kor 5:20) Maar aan de andere kant is ook waar dat het toekomstig oordeel hen boven het hoofd hangt als ze niet luisteren. “Of veracht u de rijkdom van zijn goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid, zonder te weten dat de goedertierenheid van God u tot bekering leidt?” (Rom 2:4) Het leidt tot daar, waar een hart, dat oprecht berouw heeft, de vergeving vindt. Zoals de “vrouw in de stad” eertijds die tot Hem werd aangetrokken. Een waar geloof had wortel geschoten in haar hart. (Luk 7) Het had haar aan Zijn voeten gebracht, waar zij tranen van zelfveroordeling vergoot, voor haar talrijke zonden. Dat was ware bekering, voordat zij werd vergeven. En toen haar hart bereid was, voor alles, wat haar gegeven ging worden, ontving zij deze kostbare verzekering: “Uw zonden zijn vergeven”. “Uw geloof heeft u behouden, ga heen in vrede”. De wortel van de bekering en vergeving was het geloof, de vrucht van het geloof is de liefde; toen wist ze alles, wat in Zijn hart was.

Er is een opmerkelijk verschil tussen de gedachte van de Koning van Ninevé en de zekerheid van het evangelie. “Wie weet, God mocht zich wenden, en berouw hebben;” Heden is er geen “wie weet” in de uitnodiging van de genade. Er staat: “hun zonden en hun wetteloosheden zal ik geenszins meer gedenken” (Hebr. 10:17) Wij zeggen gemakkelijk: ‘ik vergeef je maar ik kan het niet vergeten.’ Met God is dat niet zo. Hij zal onze zonden nooit meer herinneren!

Arme Jona! Hij werd getroffen in zijn eigen belangrijkheid als mens. God zag Ninevé, tot op de aarde bukken in een waarachtig berouw. En dadelijk zoals altijd het geval is, strekt zich Zijn vergeving uit tot alle zielen die in die toestand zijn. “Dit verdroot Jona met groot verdriet en zijn toorn ontstak. En hij bad tot de Heere, en zeide: Och Heere! Was dit mijn woord niet, als ik nog in mijn land was? Daarom kwam ik het voor, vluchtende naar Tarsis; want ik wist, dat Gij een genadig en barmhartig God zijt, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwaad. Nu dan Heere! Neem toch mijn ziel van mij; want het is mij beter te sterven dan te leven” (Jona 4:1-3) Wat is het hart van mensen boos en toornig, omdat God een berouwhebbende stad niet wil verderven! De ziel die zo denkt heeft nog veel te leren van Zijn oneindige genade. Arme boodschapper van het oordeel! Je kunt boos worden over het feit, dat God

de duizenden van Ninevé spaarde, maar de Heer Jezus verheugt zich over een enkele zondaar, die zich bekeert.

“Wees blij met mij” zegt de Heer, “want ik heb Mijn schaap gevonden dat verloren was”. “Wij nu moesten vrolijk en blij zijn, want deze broer van jou was dood en is levend geworden,” (Luk. 15:6 en 32)

De bekering is dus dit ernstige oordeel, dat ik uitspreek in volle bewustzijn over mijzelf, als ik het getuigenis van de Heer hoor. Ik moet geloven, voor mij te kunnen bekeren. Het is mogelijk, dat de gedachte aan een toekomstig oordeel mijn geweten heeft wakker geschud. Het is mogelijk, dat Zijn goedertierenheid mijn hart tot Hem heeft aangetrokken. Maar een ding is zeker: er is daarin geloof en door het geloof leeft de ziel voor God. Het geloof is de bron van het leven, van het leven van de ziel in de Heer Jezus Christus. Dat het leven zich kan vertonen in hartverscheurende oefeningen gedurende enige tijd is een bewijs, dat de ziel niet dood is, maar leeft. Het is het feit, zichzelf te wegen in de weegschaal van het heiligdom en zichzelf te licht te vinden. Het oordeel over zichzelf gaat door; hoe dieper het gaat, hoe beter. De ziel wordt gebracht tot dat punt, dat ze alle hoop in zichzelf heeft verloren, en er aan wanhoopt ooit zichzelf te verbeteren en vindt dan alles in Christus. Dan kent men de vergeving en geniet er van als het resultaat van het werk van Christus. Het werk van de bekering is niets anders dan het hart brengen op de juiste plaats en in die toestand, dat vergeving kan worden gegeven. Dat we onze vervallen en verwerpelijke toestand zelf zien en ons volkomen werpen op Hem.

6 **Strijd en overwinning. Matt. 4 / Luk.** 4

“Toen werd Jezus naar de woestijn omhoog geleid door de Geest om verzocht te worden door de duivel. En nadat Hij veertig dagen en veertig nachten had gevast, kreeg Hij tenslotte honger. En de verzoeker kwam en zei tot Hem: Als U Gods Zoon bent, zeg dan dat deze stenen broden moeten worden. Hij antwoordde echter en zei: Er staat geschreven: Niet van brood alleen zal de mens leven, maar van alle woord dat door de mond van God uitgaat’. Toen nam de duivel Hem mee naar de heilige stad en liet Hem op de dakrand van de tempel staan en zei tot Hem: Als U Gods Zoon bent, werp Uzelf dan naar beneden; want er staat geschreven: Zijn engelen zal Hij bevel geven aangaande u, en zij zullen u op de handen dragen, opdat u niet misschien uw voet aan een steen stoot’. Jezus zei tot hem: Er staat eveneens geschreven: U zult de Heer, uw God, niet verzoeken’. Opnieuw nam de duivel Hem mee naar een zeer hoge berg en toonde Hem alle koninkrijken van de wereld en hun heerlijkheid en zei tot Hem: Al deze dingen zal ik U geven, als U neervalt en mij aanbidt. Toen zei Jezus tot hem: Ga weg, satan, want er staat geschreven: De

Heer, uw God, zult u aanbidden en Hem alleen dienen'. Toen verliet de duivel Hem; en zie, engelen kwamen bij Hem en dienden Hem." (Mat. 4:1-11)

"Jezus nu, vol van de Heilige Geest, keerde terug van de Jordaan en werd door de Geest geleid in de woestijn, veertig dagen verzocht door de duivel. En Hij at helemaal niets in die dagen, en toen zij waren geëindigd had Hij honger. De duivel nu zei tot Hem: Als U Gods Zoon bent, zeg dan tot deze steen dat hij brood moet worden. En Jezus antwoordde hem: Er staat geschreven: Niet van brood alleen zal de mens leven, maar van alle woord van God'. En hij voerde Hem omhoog en toonde Hem alle koninkrijken van het aardrijk in een ogenblik tijds. En de duivel zei tot Hem: U zal ik al deze macht en hun heerlijkheid geven, want zij is mij overgegeven en aan wie ik wil geef ik ze; als U dan voor mij geknielt zult aanbidden, zal zij geheel van U zijn. En Jezus antwoordde en zei tot hem: Er staat geschreven: De Heer, uw God, zult u aanbidden en Hem alleen dienen'. Hij nu voerde Hem naar Jeruzalem en liet Hem op de dakrand van de tempel staan en zei tot Hem: Als U Gods Zoon bent, werp Uzelf dan van hier naar beneden; want er staat geschreven: Zijn engelen zal Hij bevel geven aangaande u om u te bewaren, en zij zullen u op de handen dragen, opdat u niet misschien uw voet aan een steen stoot'. En Jezus antwoordde en zei tot hem: Er is gezegd: U zult de Heer, uw God, niet verzoeken'. En nadat de duivel alle verzoeking tot een eind had gebracht, week hij van Hem voor een tijd." (Luk. 4:1-13)

Laten we even teruggaan naar een andere tijd ongeveer 1000 jaar voor de geschiedenis die hierboven beschreven is. Het gebeurde in het dal van Ela (1 Sam. 17). David was nog een jongeling, pas begonnen aan zijn openbare dienst onder de regering van Saul. Hij was vanaf thuis naar zijn broers en het volk van God afgekomen. Het volk beefde van vrees voor de kracht van de Filistijnen. Goliath, hun kampioen, had ze iedere dag, 40 dagen lang uitgedaagd, toen David, op de plaats aankwam. Maar door zijn broers verworpen, trekt hij alleen tot het strijde. Een strijd, waarvan de afloop een volledige overwinning brengt voor het volk van God. Het geeft bevrijding, althans voor een tijd tenminste.

Dit is alleen maar een schaduwbeeld. Het kondigde een grotere strijd dan die van David aan. De strijd van Hem, die uit het huis van Zijn Vader kwam, om de grote open vraag te regelen, die 40 eeuwen te voren in het Paradijs, tussen de mens en Satan ontstaan was. En om te tonen, wat de ware "man naar Gods hart kon doen tegenover de vijand. Het is maar een zwak beeld, de geschiedenis van David en Goliath, maar het vestigt de aandacht op de Heer Jezus.

Als we beide schriftgedeelten van de verzoeking van Christus onderzoeken, zullen we Jezus vinden, strijdend om Zijn recht te vestigen als tweede mens. De Heer uit de hemel, die terug veroverd, alles waarin de eerste mens gefaald heeft. Hij begint Zijn wonderlijke loopbaan met verzoeken. "Daarom moest Hij in

alles aan zijn broeders gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en trouw hogepriester zou zijn in de dingen die God betreffen, om voor de zonden van het volk verzoening te doen. Want waarin Hijzelf geleden heeft toen Hij verzocht werd, kan Hij hun die verzocht worden te hulp komen." (Hebr. 2:17,18)

Er wordt ons niet gezegd, wat er tijdens deze 40 dagen en 40 nachten gebeurd is. God heeft een sluier geworpen over deze ernstige strijd. Maar het gevolg er van wordt ons gegeven. Als alle verzoeking voleindigd is.

Let op het verschil in de volgorde van de verzoeken in beide evangeliën. Zoals alles in het Woord van God, heeft dat zijn belang en zijn betekenis. In Mattheüs wordt eerst Zijn gehoorzaamheid op de proef gesteld, daarna Zijn afhankelijkheid. Dat zijn de beide kenmerken van de nieuwe mens. Christus in ons. Waarvan Hij het grote en kostbare voorbeeld is. Daarna worden alle koninkrijken van de aarde en hun heerlijkheid aan Hem, die gehoorzaam en afhankelijk is, voorgesteld. En Hij overwint de vijand en al zijn pogingen.

Lucas leert ons een andere les. Daar vinden we de drievoudigheid van het kwaad, dat in het Paradijs kwam bij de val van onze eerste ouders. "De begeerlijkheid van het vlees, de begeerlijkheid van de ogen en de grootsheid van het leven". De vrouw zag dat de boom goed was om te eten, en dat de boom een lust was voor de ogen, ja dat de boom begeerlijk was om verstandig te maken. (Gen 3:6) Dezelfde volgorde vindt men hier. In vers 3 en 4 begeerlijkheid van het vlees, in vers 5 tot en met 8 begeerlijkheid van de ogen, en in 9 tot en met 12 grootsheid van het leven. Daarna toen de duivel alle verzoeking voleindigd had, week hij van Hem voor een tijd. De Heer zegt aan het eind van Zijn loopbaan, voor dat Hij in Gethsemane ging: "De overste van de wereld komt en vindt in Mij niets". Dat was de tweede keer, dat aan de verzoeker toegestaan werd Zijn weg te kruisen. In het begin trachtte hij Hem af te brengen van de weg van gehoorzaamheid en aan het eind probeert hij Hem er van af te houden om het slachtoffer te worden, verzoening aanbrenghend. Dat is het ogenblik, dat Zijn zweet als grote druppels bloed op de aarde afliepen. In angst van de strijd, toen Hij de beker aannam uit de hand van Zijn Vader.

Hebreeën, dat het Hogepriesterschap en het werk van onze Heer voorstelt, zinspeelt op beide gebeurtenissen afzonderlijk en duidelijk. In 4:15 zinspeelt de Geest van God bijzonder op het einde van de 40 dagen van verzoeking, in het begin van de openbare dienst van de Heer. "Want wij hebben niet een hogepriester die niet met onze zwakheden kan meelijden, maar [Een] die in alle dingen verzocht is als wij, met uitzondering van [de] zonde." En in Hoofdstuk 5:7 vinden wij de andere gebeurtenis, aan het eind van Zijn leven: "Hij die tijdens zijn dagen in het vlees met sterk geroep en tranen zowel gebeden als smekingen geofferd heeft aan Hem die Hem uit [de] dood kon verlossen (en Hij is verhoord om Zijn godsvrucht), heeft, hoewel Hij Zoon was, de gehoorzaamheid geleerd uit wat Hij geleden

heeft;” In Mattheüs 26 vinden we deze gebeden in de verzen 39, 42 en 44. Zijn gebed werd “smeking”. Zijn smeking, Zijn sterk geroep en tranen zouden volledig verhoord worden op de opstandings-morgen.

Er bestaat een kostbaar verschil tussen deze woorden die Zijn angst beschrijven en die welke het hart van de beproefde gelovige beschrijven in Filippi 4. Inderdaad in plaats van “gebeden en smekingen met sterk geroep en tranen”, heeft Hij de prikkel van elke bitterheid en moeite voor de Zijnen weggenomen. En voor hen is het: “gebeden en smekingen met dankzegging”. Hij heeft onze zonden gedragen - er blijft er niet één over. Hij heeft onze smarten gedragen - iedere smart wekt Zijn medegevoel. In het leven en in de dood en in het leven in de eeuwigheid, is Hij onze volmaakte Hogepriester en onze Heiland!

Toen de 40 dagen geëindigd waren, had Hij honger. Let op de uitdrukking “geëindigd”. Wij zullen altijd ervaren de geslepenheid van de vijand. Wij zullen zien, dat de Verzoeker de verzoeking altijd aanpast aan onze huidige toestand. (De toestand van het ogenblik.) Bij Christus was alles volmaakt. Hij had honger. Dat was geen zonde. Geen spoor van kwaad was er in het feit dat Hij honger had. Maar de verzoeking was aangepast aan Zijn toestand van het ogenblik, door de Vader van de leugen. Gaat het ook niet zo bij ons? Weet de Verzoeker zijn verzoeking niet aan te passen bij onze momentele toestand? Weet hij niet, wat geschikt is om onze begeerlijkheden op te wekken, om ons de weg van gehoorzaamheid te doen verlaten? Kent hij niet de liefde tot de wereld in onze harten? De eerzucht van de een - de trots van de ander - de ijdelheid van de derde? Ziet hij niet de begeertes van dit hart - de wensen, die erin werken? En weet de Verzoeker niet, hoe hij ieder van ons mee kan lokken door die begeertes op te wekken? Voorbeelden te over. Een arme man, moet lange uren maken om in de behoeften van zijn gezin te kunnen voorzien. Hij wordt verleid om ontevreden te zijn met zijn lot. Een vrome vrouw heeft een slechte man. Zij wordt verleid tot ongeduld en geeft de Heer de schuld want Hij had dat moeten regelen, ze heeft er al zo vaak voor gebeden! Een rijke verzamelt geld. Ze hebben me al zo dikwijls bedrogen, denkt hij, als hij er van weggaf. In de grond van zijn hart sluimert de gierigheid. Hij geeft toe aan de verzoeking de knip gesloten te houden. En de Verleider heeft het gewonnen.

Ik zou de voorbeelden kunnen vermenigvuldigen, maar mijn lezers weten wel, hoe deze verleider ons weet voor te stellen, wat de oude mens graag wil. Hoe ze misschien zonder zich rekenschap van te geven, zijn prooi zijn geworden voor een ogenblik. Ik zeg voor een ogenblik, want ik spreek over hen, die aan zijn listen zijn blootgesteld - heiligen van God, die het vlees nog in zich hebben. Het arme kind van Adam wordt dikwijls met rust gelaten door de verleider. Hij is toch een zekere prooi en de vijand van Christus heeft hem niet in het bijzonder te beloven. Zijn leven volgt de brede weg van Satan en als de genade zijn hart niet terugbrengt, beantwoordt zijn eigen hart, zijn eigen

begeerlijkheid, de wereld die hem omringt, voldoende aan de vijand van de zielen.

Maar de Heer had honger. Dat was de wil van God. Kon het anders zijn? Nee. “Zeg dat deze stenen broden worden”, stelt Satan voor. “Zie Ik kom o God om Uw wil te doen”, had de eeuwige Zoon gezegd en nu op aarde, wil Hij gehoorzamen. Hebben wij nooit aan onze honger, behoeften voldaan tot het kostte van het Woord van God? Laten wij ons dagelijks leven onderzoeken. Dringt deze vraag dan niet diep door in elke beweegreden van ons leven en van onze wegen? Wordt aan onze behoeften iedere dag voldaan, onafhankelijk van God? Helaas kennen wij het antwoord, zelfs van de merkwaardigste heiligen. Maar Christus peilt onze zielen en dank zij Hem, Hij vormt ons naar Zijn eigen beeld en ontdoet ons zo van ons eigen ik. De Heer kwam op aarde om de afhankelijke mens te zijn, zonder eigen wil, hoewel Hij zeker het goddelijk recht had een wil te hebben. Hij die gekomen was om ons te tonen, hoe men moet gehoorzamen. Hij had niet geboden op dat ogenblik. Hij kon de wind en de golven gebieden, als Hij dat moest doen in gehoorzaamheid aan Zijn God en Vader. Maar bevelen voor Zijn eigen behoeften, voor Zichzelf, daar kon toch geen sprake van zijn. Want er was geen “eigen ik” bij Hem. Gehoorzamen was alles voor Hem op een aarde door de mens gevormd onder de macht van Satan in onafhankelijkheid van God. “De mens zal van brood alleen niet leven, maar van alle woord, dat de mond van God uitgaat”. Geen woord kwam uit Zijn mond dat de stenen brood moesten worden, om aan Zijn honger te voldoen, buiten de wil van God om. Zo werd de verleider tot machteloosheid gebracht. De gehoorzaamheid, de overwinnaar van de machtige overwinnaar van de mens.

Wij hebben te doen met een natuur afgetrokken te worden van de rechte weg. En met een vijand die altijd klaarstaat om ons te verzoeken. Zo was het niet met de Heer. Maar toch is voor Hem zowel als voor ons de gehoorzaamheid de overwinning. Er is geen omstandigheid, waar we de wil van God niet kunnen doen, waar we niet verplicht zijn, die te doen hoe dan ook. Wij kunnen dus altijd overwinnaars zijn, zoals Hij het was. Maar laten we ons altijd herinneren, dat in overeenstemming met de toestand waarin we zijn, de verleider ons zijn valstrik spant. Ieder ogenblik van de dag op elk tijdstip is er een gelegenheid van nederlaag of overwinning. In het eerste geval kan de ziel hersteld worden, maar een litteken blijft ons herinneren aan onze nederlaag.

Een bekwaam generaal gaat niet voort het punt aan te vallen waar hij met succes is teruggeslagen. Hij veranderd van tactiek en tracht de vijand in de flank aan te vallen. En met grote snelheid! Hoe goed kent hij het menselijk hart! Dikwijls vallen zij die met succes zijn aanval hebben afgeslagen, omdat ze vergeten waren, dat je heel dicht bij vallen staat als je juist goed hebt weerstaan. Bij de Heer is de vijand inderdaad snel van onderwerp veranderd. “Toen nam de duivel hem mee naar de heilige stad en stelde hem op de tinne van

de tempel” (Mat. 4:5). Hij probeert iets wij weerstaan en verijdelen zijn plannen. Maar het volgende ogenblik valt hij ons aan op de plek en tijdstip waar we hem niet verwachten. Dat komt, omdat we dachten dat ons succes, ons eigen werk was. Wij houden op afhankelijk te zijn en keren onze blik af van Hem, die Zijn oog niet van ons afkeert. Daarom en daarom alleen, vallen wij. Een hart, dat zichzelf wantrouwt en dat altijd het oog op Hem gericht houdt, vindt Zijn hulp op het juiste ogenblik om voor een val bewaard te blijven. Laten we van de Heer leren afhankelijk te zijn. De verleider gebruikt dat Woord van God, waardoor de Heer leefde en dat de gids voor heel zijn leven was. Hij zegt: “Indien U Gods Zoon bent, werp uzelf omlaag, want er staat geschreven: Hij zal Zijn engelen aangaande u bevelen en zij zullen u op de handen dragen opdat gij niet misschien uw voet aan een steen stoot.” Dat was Gods belofte aan de Messias, die in de schuilplaats van de Allerhoogste is gezeten en vernachtte in de schaduw van de Almachtige, de God van Abraham. Die van de Heer zijn toevlucht en zijn vesting had gemaakt. Zijn God op wie hij vertrouwde. (Ps 91) Aan Hem was de belofte gedaan, die de vijand aanhaalde. Maar we moeten de verzen ook lezen, die deze belofte vergezellen. Zien hoe God Zijn welbehagen vindt deze belofte te verenigen met het afhankelijke hart van Zijn Geliefde. Op die manier komen Zijn volmaaktheden uit. (Ps. 91:9) “Want gij o Heer bent mijn toevlucht, de allerhoogste hebt u tot uw schild gesteld.” Zo groot was de afhankelijkheid van de Heer en die afhankelijkheid brengt de belofte van de Heer met zich mee, die de vijand aanhaalt. Hij had Zijn God tot zijn toevlucht genomen, tot Zijn vertrouwen. Er was dus helemaal geen behoefte Hem op de proef te stellen, op wie Hij tot het volle vertrouwde. Wij stellen hen op de proef, waarvan we niet helemaal zeker zijn. Maar iemand die we helemaal vertrouwen niet. Dat toch doen, zou niet anders zijn dan de Heer verzoeken. Satan trachtte Hem voor te stellen: vertrouwen in het Woord van God te hebben, terwijl men ongehoorzaam is. Hij haalt aan, wat beloofd wordt terwijl hij weglaat het vereiste vertrouwen te noemen. De Heer haalt dat Woord, tot Israël gezegd, dat van de gehoorzaamheid de grond maakt van Zijn zekerheid en Hem de zegen beloofde als afhankelijk mens.

Is dat niet iets voor onze eigen zielen? Is het ons niet overkomen, de beloften van onze God te willen aangrijpen, terwijl wij in ongehoorzaamheid wandelen? Hebben wij dat nooit opgemerkt bij hen, die wij liefhebben? Terwijl men vertrouwt, op wat Hij voor hun heil gedaan heeft en er van geniet, is hun weg van ongehoorzaamheid maar al te duidelijk! Daarin is Jezus ook de overwinnaar geweest en de vijand van de ziel verslagen.

“Wederom” (Mat 4:8) Ja, wederom tot aan het einde. Voor ons geen wapenstilstand op deze weg. We kunnen ons niet veroorloven stil te staan. Al was het maar voor een ogenblik de wapenrusting van God af te leggen. Wederom dus, wordt Hem alle heerlijkheid van de wereld aan geboden, aan Hem wie ze toebehoort. Maar Hij weigert ze uit een andere hand te ontvangen

dan alleen uit de hand van de Vader. De lange beproevingstijd zou verkort zijn, het lijden Hem bespaard, het kruis en de schande vermeden. Dat kon niet zijn! In de gave had de Gever waarde en de Zoon verkiest ze alleen uit de hand van Zijn Vader te ontvangen. Als de zegen alleen van Hem komt, dan zal alles goed zijn. De boze is op de vlucht geslagen en de Heer staat daar na afloop van de strijd, als overwinnaar! “Ga weg Satan, want er staat geschreven: De Heer uw God zult u aanbidden en Hem alleen dienen”. Met deze woorden eindigt dit toneel.

Satan wijkt van Hem voor een tijd. De engelen komen en dienen Hem. Wat een toneel! Het doet ons denken aan de dag van overwinning, die het 1000 jarige heerlijkheid zal brengen. De koninkrijken van de wereld en hun heerlijkheid zullen daar voor Hem zijn. Omdat ze Hem toebehoren. De Satan zal in de afgrond worden geworpen voor 1000 jaar. De hemelse schepselen en de verlost en enigen zullen hun ware en enige Heer dienen met hart en ziel, vrijwillig. Maar de dag nadert, dat men Satan uit de hemel zal zien vallen als een bliksem, en dat wij voor eeuwig bij de Heer zullen zijn.

Nu kunnen mensenharten, die overwonnen hebben in de verzoeking, ook de kalmte kennen. Een heilig gevoel van diepe afhankelijkheid en vreugde ervaren. Hen die weerstand hebben geboden, door de kracht van Christus, aan de macht van de verleider. De engelen, tot het dienst uitgezonden om de wille van hen die het heil zullen beërven kunnen zo gebruikt worden. Maar de dag nadert, dat iedere beproeving van het geloof geopenbaard zal worden, als goud door het vuur beproefd en zal worden bevonden tot lof en eer en heerlijkheid, in de openbaring van Jezus Christus.

Zou de Heer niet gedacht hebben aan allen die Hem toebehoorden en die Hem zouden toebehoren. Toen Hij het kwaad de zonde en de moeite op aarde zag. Toen Satan voor Hem, de gehoorzame en afhankelijke mens, verslagen was. Hij die geleerd heeft, wat het was te lijden, verzocht te worden. Een woord te spreken met hem, die vermoeid is. En dat alles wist Hij voor Hij die weg insloeg, die Hem leidde naar het kruis en de schande.

Denk eraan, dat als de verleider zich bezighoudt met uw zielstoestand en de verzoeken aanpast aan uw wensen. Er ook iemand is, die ook aan u denkt, die altijd leeft om voor u tussenbeide te treden. (Heb 7:25) Iemand, die in de strijd is geweest en de overwinning heeft behaald en ons heeft voorgeleefd, hoe te gehoorzamen en ook hoe te overwinnen. Wij hebben te doen met een overwonnen vijand en wij moeten ondersteund worden door de overwinnaar. Maar dat kan alleen gebeuren, als wij afhankelijk blijven om de gehoorzaamheid te leren uit de dingen die geleden worden. Hij heeft het geleerd, als iemand voor wie gehoorzamen een nieuwe zaak was. Nieuw voor iemand, die van alle eeuwigheid had geboden. Wij leren ook de gehoorzaamheid, als iets nieuws voor ons, maar op een andere manier. Nieuw, omdat de wil van God nu de plaats in de harten krijgt, die tot op dat

ogenblik hem tegengesteld waren. Maar langzaam en zeker in deze harten, vernieuwd door Genade, voor wie de grootste vreugde zal zijn: Zijn wil te zien uitbreken in zegen zonder hinderpaal. Op dit toneel van rust, waar God zal rusten in Zijn liefde. (Zf 3:17)

7 Verlossing en heerlijkheid. Hand. 1:1-11

Nu hebben we de laatste van die merkwaardige perioden van 40 dagen, die op een bewonderenswaardige wijze besluit wat de Schrift ons over dit onderwerp voorstelt. De geschiedenis uit Handelingen begint met een opgestane Heiland te midden van Zijn discipelen en eindigt met een open hemel. Een man die de verlossing heeft volbracht, gaat van de aarde naar de heerlijkheid van God. De tijd tussen de opstanding van Christus en de Hemelvaart was 40 dagen. Aan het begin van Zijn loopbaan was er de periode van 40 dagen van strijd en overwinning in de verzoeking in de woestijn. Aan het einde waren er die andere 40 dagen gekenmerkt door de volbrachte verlossing en de heerlijkheid. Er is dus een zekere overeenkomst tussen beide

Maar in de eerste 40 dagen daalde de Heer, na Zijn strijd met de verleider, af tot Israël. Als Jood (Deut. 8; Mat. 4) Terwijl Zijn recht gevestigd was door Zijn gehoorzaamheid en als tweede Mens voor God. Zijn zegeningen als Messias verzekerd, door Zijn volmaakt antwoord op de afhankelijkheid beschreven in Ps. 91 en nog veel meer.

Dan in de tweede 40 dagen voer Hij op naar de hemel na de verzoening volbracht te hebben. De vloek van de wet gedragen te hebben, om een nieuwe dienst in de heerlijkheid te beginnen.

De Heer heeft evenals Zijn knecht Mozes, zijn 7 dagen van inleiding gehad voor de 40 dagen, omvattend Zijn intocht in Jeruzalem, Zijn lijden, en Zoendood, Zijn graf en opstanding.

Opgestaan.

Slechts 3 dagen waren nodig om het feit van Zijn dood vast te stellen. Maar 40 dagen waren er nodig om het feit van Zijn opstanding vast te stellen. "Jezus" was geopenbaard en verkondigd op de aarde. Het grote onderwerp om te verkondigen zou voortaan bestaan uit 2 onscheidbare onderwerpen: "Jezus en de Opstanding" (Hand 2:32; 17:18) enz.

Zijn personen Zijn overwinning over de dood zouden aan de behoeften van alle mensen beantwoorden en de kracht en de heerlijkheid van God openbaren. God was tussenbeide gekomen, toen de macht van de vijand zijn grens had bereikt. Hij had iets nieuws gewerkt, dat de poorten van het dodenrijk had overweldigd. Christus was gestorven. Hij was uit het graf gegaan om in deze

nieuwe sfeer te komen, waar Satan niet kon binnendringen noch de mens verontreiniging kon brengen. Overwinnaar over de dood, was Zijn werk van kracht volbracht. Nu bleef er niets anders over dan in te gaan in de hemel. Het gevolg van dit werk. Zijn kracht te bewijzen in allen, die zich voor Zijn naam en Zijn grote overwinning buigen.

De opstanding wordt slechts weinig onderwezen in het Oude Testament. Niettemin zelfs als er weinig over wordt gesproken, en al is het slechts een onduidelijk voorwerp van hoop, toch is het waar. Als deze machtige overwinning van God op het toneel verschijnt, en de "Zoon van God verklaard wordt Zoon van God in kracht door de opstanding uit de doden" (hetzij hen, die Hij tot het menselijk leven had teruggebracht, hetzij Zijn eigen opstanding. Rom 1:4) Dan wordt de opstanding het voortdurend onderwerp van Zijn Geest door de getuigen daartoe gekozen. Het Nieuwe Testament wordt verlicht door de heerlijkheden van deze opstanding. Als Satan in de farizeeër, vol van bijgeloof en overleveringen, (die het Woord van God te niet maakt) een instrument had gehad, klaar om zich tegenover hem te stellen tijdens Zijn leven. Zo moest hij ook, toen de Heer Jezus was opgestaan, in de ongelovige Sadduceeër, een vrijdenker, een instrument hebben om zich tegen de opstanding te stellen. De opstanding de overwinning van God over alles wat het verval van de mens was geweest.

Maar niet alleen de opstanding van de Heer Jezus, die van Zijn volk en van hen die gestorven waren in hun zonden, zowel rechtvaardigen als onrechtvaardigen, zou het onderwerp worden van de prediking, nadat Jezus tot het hemel was gevaren. Niet een opstanding van de doden maar uit de doden. Een opstanding waarvan Jezus de eersteling was. Een opstanding die de enkeling opwekt en de massa van mensen die in hun zonden gestorven waren achter liet in de graven. Niet verwonderlijk dat de discipelen, toen ze daarover voor de eerste keer hoorden spreken, onder elkaar afvroegen: "wat dat was: opstanding uit de doden" (Mark9:9,10)

De opstanding was het goddelijk bewijs van de volbrenging van de opdracht en het werk van de Zoon van God. De grondslag waarop alles nu rustte. Paulus zegt: "als Christus niet is opgewekt, dan is ook onze prediking vergeefs, en vergeefs is ook uw geloof; en dan blijken wij ook valse getuigen van God te zijn, omdat wij van God getuigd hebben dat Hij Christus heeft opgewekt, die Hij niet heeft opgewekt als er inderdaad geen doden worden opgewekt. (1Kor15:14,15) Satan tracht in de laatste dagen dit grote feit te loochenen, en hij vindt nieuwe instrumenten in hen die zeggen: "dat de opstanding al heeft plaatsgehad en die het geloof van sommigen omverwerpen." (2Tim2:18)

Deze 40 dagen hebben de ontegensprekelijke bewijzen opgeleverd van het grote en wonderbare feit dat de Heer opgestaan was. Zonder de opstanding was het hele getuigenis (om zo te zeggen) zonder waarde. Door

de opstanding werd alles duidelijk en vloeiende eruit voort als gevolg. De discipelen waren zelf langzaam om te geloven. Het leek hun zinloos gepraat en geloofden het niet. (Luk24:11) Maar Jezus vol genade en tederheid, dwingt ze, om zo te zeggen, te geloven. Overtuigd in hun hart konden zij duidelijke en levende getuigen zijn van dit nieuwe feit. Hij verscheen hun op vele manieren en op verschillende ogenblikken, gedurende 40 dagen.

Hij probeerde ze niet door wonderen te overtuigen. Er wordt er maar één meegedeeld in deze 40 dagen.(Joh21) In feite was niet alles een wonder, in de tegenwoordigheid van Jezus op aarde. Het onderpand, dat Hij ze tijdens Zijn leven had gegeven, heeft Hij verwerkelijk in de opstanding. Wat Christus als dienstknecht heeft beloofd, heeft de opgestane Christus volbracht. "Dit zijn de woorden, die ik tot u sprak toen ik nog bij u was" zei Hij, toen Hij hun harten wilde bevestigen. En, Ik ben het zelf betast me en ziet. (Luk24:39,40) Hij at ook voor hun ogen, hen zo de verzekering gevend dat Hij, die hun menselijke metgezel was geweest hoewel goddelijk, altijd dezelfde was. En toch weer niet dezelfde, want sinds Hij ze had verlaten, en zij Hem hadden verlaten. Had Hij vrede met God gemaakt. Het bewijs dat Hij die vrede had gemaakt, was de aanwezigheid in hun midden van een opgestane Heiland.

Laten we enkele van deze kostbare verschijningen van de Heer aan zijn discipelen na Zijn opstanding nader bekijken. Het allereerst die verschijning, die ons het meest ontroert en die de kostbaarste zegen voor onze zielen brengt. Namelijk die Johannes ons vertelt in Joh20. Als Jezus verschijnt aan Maria Magdalena. Opgestaan beantwoordt Hij aan alle toestanden waarin de ziel zich kan bevinden. Is er een onwetend, maar toegewijd hart? De opgestane Heer nadert haar met al Zijn medegevoel en tegelijkertijd onderwijst Hij haar. Later zal Hij hem, die Hem verloochend heeft op het ogenblik, dat Hij gelegenheid kreeg Hem te belijden, herstellen.

En als er onwetenden zijn, van wie het hart onder de macht van ongelof en valse hoop staat, komt Hij ze onderwijzen. Zich aan hen opnieuw openbaren. Ze vervullen met blijdschap op die manier bewijzend aan allen, hoe groot Zijn trouw is.

Maria.

Dat zie je bij Maria. Haar voorbeeld laat zien, dat de Heer niet zo zeer door het verstand. (Hoewel Hij het gebruikt) Maar door het geweten en de genegenheid. Dikwijls heeft men Joh 14:21 verkeerd toegepast, door Hem te laten zeggen, dat zij die Hem liefhebben, die geboden bewaren en zo hun genegenheid openbaren! Laten we deze vergissing niet maken. Helaas hebben al de Zijnen zijn geboden niet bewaard. Daarvoor leven zij te ver van Hem vandaan. Hun genegenheden zijn niet levendgemaakt door de liefde van de Heer Jezus. Zegt ons dat niets? Hij zegt: "Wie mijn geboden heeft

en ze bewaard, die is het die Mij liefheeft;" Liefde to Hem wordt eerst gewerkt en dan "die mij liefheeft", ontvangt Mijn geboden. Dat gebeurde bij Maria. Haar onwetendheid is duidelijk. Maar haar genegenheid komt uit een oprecht hart, dat alles verloren had, zo dacht ze, toen Christus gestorven was. De wereld, voor haar, was Zijn graf geworden. De schaduw van de dood lag over het toneel. Engelen konden tot haar spreken, zij gaf hun geen aandacht. Anderen mochten terugkeren naar huis, zij had geen thuis meer. Nacht en dag waren voor haar gelijk. Voor haar ziel was er geen dageraad meer. Het licht in haar ogen was uitgeblust. Dit hart had Christus lief met een diepe genegenheid, hoewel onwetend. Vroeger was dat zelfde hart een woonplaats geweest van zeven duivels. Nu was het het heiligdom van een gekruisigde Heiland. Aan zulke zielen wil Hij zich openbaren. Hij die is opgestaan. Hij wil het verdriet wegnemen. Tranen drogen. Maria stellen tot zegen voor anderen. Terwijl Hij haar zelf zegent. Hij vertrouwt haar Zijn boodschap toe, die zij allereerst in haar eigen hart ontvangt. Zodat zij die 's morgens naar de anderen kan brengen. Op dat moment kon deze boodschap opgeschreven worden en wij het kunnen lezen.

De kostbaarste boodschap, die ooit van sterfelijke lippen klonk, kwam het eerst van Maria's lippen: "maar ga heen naar mijn broeders en zeg hun: Ik vaar op naar mijn Vader en uw Vader en naar mijn God en uw God." (Joh 20:17) De hoop die voor altijd begraven scheen in Zijn graf herleeft. De zuivere stralen van de opstanding beschijnen haar ziel onderwezen door Zijn diepe liefde. In deze nieuwe sfeer zullen al de Zijnen op hetzelfde terrein van de opstanding staan, met Hemzelf Zijn Vader is hun Vader, Zijn God hun God.

Emmaüs

Zie ook die arme beide discipelen onwetend, die wandelen op de weg van Jeruzalem naar Emmaüs (Luk. 24) en zij waren bedroefd. Zij redeneerden samen. Zij moesten veel dingen leren, maar hun harten waren bedroefd. De opgestane Heer zal ze troosten en onderwijzen. Hij zal hun blikken van henzelf africhten en van hun aardse hoop en ze richten op Hemzelf. Op Zijn lijden. Op Zijn heerlijkheid. Voor hun was Hij niet meer dan een reiziger. Ze herkenden Hem niet. Tot op dat ogenblik hadden ze alleen aan zichzelf gedacht. Ze hadden gehoopt op een aardse zegening. En nu was Hij er niet meer. Alles wat ze zich hadden voorgesteld was hun wreed ontnomen, en zij bleven verlaten achter. "Wij hoopten dat Hij het was die Israël zou verlossen".

Maar Hij, die de Schriften had gegeven en die het onderwerp ervan was, was vlakbij, wandelend op dezelfde weg. Hij maakt het hart brandend in hen. Hij gaf nieuwe hoop in hun harten. Nieuwe geestkracht. Zijn heerlijkheid te laten zien. Om te laten zien dat de Schrift in overeenstemming was met de weg van Christus. "En Hij zei tot hen: O onverstandigen en tragen van hart in het geloven van alles wat de profeten hebben gesproken! Moest de Christus dit niet lijden,

en zo in zijn heerlijkheid binnengaan? En te beginnen met Mozes en alle profeten legde Hij hun uit wat in al de Schriften over Hem stond.” (Luk.24:25-27)

Hij gaf Maria een boodschap voor de discipelen en in het bijzonder aan Petrus. (Mark.16:7) De Heer komt daarna Zijn geliefde discipel herstellen. Hij houdt zich bezig met allen op het juiste ogenblik en op gepaste wijze. En wat voor een bewijs geeft Hij; Hijzelf is daar! Jezus de Heer was opgestaan!

Als deze opstanding bekend is geworden “met vele duidelijke bewijzen” (Hand. 1:3) begint Zijn zending t.o.v. Zijn discipelen, als de Opgestane, nog niet als degene die tot het hemel opgevaren is.

In Hand. 1:6 aan het einde van deze “40 dagen” vragen de discipelen Hem: “Heer, zult U in deze tijd het koninkrijk voor Israël herstellen?” Hij antwoordt hun dat het hun niet toekwam, tijden of gelegenheden te weten. Deze tijden waren voor de aarde en voor Israël, niet voor de hemel en voor de hemelse heiligen. De Vader had die in Zijn eigen macht gesteld. Maar zij zouden de kracht van de Heilige Geest ontvangen “niet vele dagen hierna” (Hand. 1:5), en zij zouden getuigen zijn. Getuigen van een opgestane Christus uit de doden.

Wij moeten wel letten op de kracht van Zijn antwoord. Toen Hij voor Zijn dood het koninkrijk aan Israël voorstelde, en de twaalven uitzond om het te verkondigen, zei Hij, toen Hij hun Zijn opdracht gaf in Mat. 10:5, “Gaat niet heen op een weg van de volken en gaat geen stad van Samaritanen binnen; maar gaat veeleer naar de verloren schapen van het huis van Israël.” Dat was de inhoud van de opdracht in die dagen. Strikt beperkt tot de verloren schapen van Israël. Maar Hij was verworpen, de dag van Israël was voorbij, Sion had zijn koning geweigerd. De deur is gesloten, het kruis van een boosdoener was het antwoord van Israël aan Hem, die in genade kwam. Zij hadden geroepen: “Wij hebben geen koning dan de keizer”. Een nieuwe verordening komt in de plaats van een oude, die vind zijn toepassing in een andere bedeling. Je zou het zo kunnen dat de opdracht van de Heer tijdelijk door een andere is vervangen. Nu is Zijn hart vrij om te gaan buiten de enge kring van Israël. Hij was een dienstknecht van de besnijdenis geworden, terwille van de waarheid van God. Om de beloften aan de vaders gedaan te bevestigen. En om de volken te kans te geven God te verheerlijken om Zijn barmhartigheid. (Rm. 15:8)

Voortaan voerde Hij iets nieuws in, waardoor de volken God zouden verheerlijken om Zijn barmhartigheid. En toch zou Hij Zijn barmhartigheid van hen niet wegnemen, want zij stonden nu op het terrein van zondaars.

Ziet Hem nu staan te midden van zijn discipelen op de Olijfberg, waar Hij afscheid van hen neemt voor de laatste maal op aarde. Het ogenblik nadert dat Hij van de aarde opgenomen zou worden. Hij richt dan deze woorden tot hen, die voor een groot deel hetzelfde zijn als de eerste keer. Maar hij breidt die opdracht uit. Op

de nieuwe grondslag van een opgestane Heiland: “en u zult mijn getuigen zijn, zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het einde van de aarde.” (Hd 1:8) Deze opdracht door Hemzelf gegeven, strekt de altijd vernieuwende genade uit over een wereld van zondaars. Net zoals de kringen in het water van een rustig meer zich uitbreiden tot aan de oever wanneer er een steen wordt ingeworpen.

Jeruzalem was het toneel van Zijn dood en smaad geweest. Daar moesten zij beginnen. Daar waar het geloof dood was en niet meer was dan vorm zonder leven. Samaria lag al verder van deze eertijds heilige plaats. Er was een bedorven godsdienst al eeuwen lang. Half joods, half heidens in zijn vormen, plechtigheden zijn Gerizim. Maar of het nu was aan Jeruzalem met zijn dood geloof, of aan Samaria met zijn bedorven geloof, of aan de einden van de aarde, waar helemaal geen geloof was, een opgestane Heiland moest hun worden gepredikt. In handelingen zien we de discipelen zich op weg begeven, en de drie concentrische cirkels ontwikkelen zich langzaam voor onze ogen. En het is de moeite waard op te merken dat zij het boek op een merkwaardige wijze verdelen. Jeruzalem is het middelpunt van het getuigenis vanaf de pinksterdag (Hd.2) Tot het ogenblik, dat het beslist weigert, en Stefanus zijn geest aanbeveelt. Op dat moment komt Samaria op door toedoen van Filippus, Petrus en Johannes. En tenslotte tot aan het einde der aarde door toedoen van de dienst van de grote Apostel der Heidenen, en zij die hem vergezellen.

God zelf werd geopenbaard, Zijn genade verkondigd, daarom kon Hij Zijn wegen in genade niet meer beperken, tot het kleinste van alle volken. Het kruis had de “scheidsmuur van de omheining” (Ef. 2:14) op aarde verbroken. Het kruis had de weg van God naar de mens, en van de mens naar God geopend. De voorhang was gescheurd van boven naar beneden. Zijn wegen zouden allen omvatten. Allen hadden gezondigd en bereikten de heerlijkheid van God niet. Zijn heerlijkheid was voortaan de maat van de genade van Zijn heil. Wat een boodschap voor een wereld van zondaars! Niemand werd uitgesloten. Zijn afscheidswaarden verklaren het. Zijn hart was niet veranderd, het werd alleen vollediger, dieper, geopenbaard, ten opzichte van het opstandige hart van mensen. En het blijft de mens toegekeerd tot op de dag dat “deze Jezus” zal terugkomen om de wereld in gerechtigheid te oordelen. Hij zegent ze en in deze houding, opgeheven handen, gaat Hij in de heerlijkheid, en zij keren terug naar Jeruzalem vol blijdschap.(Luk.24:50-53)

Nu zijn we aan het einde van onze overdenkingen over 40 dagen. Dat God in Zijn genade enige kostbare lessen toepassen op het hart van Zijn geliefde volk, door de dingen, die wij onder de aandacht hebben gehad. Dat onze zielen een vollediger en nauwere gemeenschap met Hem leiden. Met Hem, over wie de hele Bijbel spreekt, door ons op een meer duidelijke manier voor Hem af te zonderen in de dagen van zwakheid, die wij soms beleven. Door onze zielen

door deze opvoeding toe te bereiden om Zijn Zoon uit de hemel te verwachten, Jezus, die ons bevrijdt van de komende toorn!

Oorsprong: [Le Messenger Evangélique](#)

Titel: Oorspronkelijke titel